

1

Návrh

2

Praha XX. XXXX 2015

3

Čj. ČTÚ-XX/2015-611

4 Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) jako příslušný správní orgán podle § 108
5 odst. 1 písm. b) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých
6 souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů
7 (dále jen „Zákon“) a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě výsledků veřejné
8 konzultace uskutečněné podle § 130 a konzultace podle § 131 Zákona, rozhodnutí Rady Úřadu
9 podle § 107 odst. 9 písm. b) bod 2 a k provedení § 51 Zákona vydává opatřením obecné povahy

10

analýzu trhu č. A/2S/XX.2015-Y,

11

trh původu volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě

12

Článek 1

13

Výsledky analýzy relevantního trhu

14

(1) Úřad analyzoval relevantní trh původu volání (originace) ve veřejné telefonní síti
15 v pevném místě (dále jen „relevantní trh“)¹.

16

(2) Na základě analýzy Úřad konstatuje, že trh nespůlnil test tří kritérií a nelze jej proto
17 nadále považovat za trh relevantní. Uplatnění ex-ante regulace na analyzovaném trhu
18 není možné. Další zkoumání, zda je trh efektivně konkurenční a zda na něm působí
19 podnik s významnou tržní silou, není opodstatněné.

20

Článek 2

21

Účinnost

22

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho uveřejnění
23 v Telekomunikačním věstníku.

24

Odůvodnění

25

Část A

26

Dne 13. září 2013 bylo vydáno v Telekomunikačním Věstníku Opatření obecné povahy
27 č. A/2/09.2013-4, trh č. 2 – původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě,
28 které nabylo účinnosti dne 28. září 2013. Na základě tohoto opatření vydal Úřad rozhodnutí

¹ Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4.

29 č. SMP/2/12.2013-4, kterým stanovil společnost Telefónica Czech Republic, a.s. podnikem
30 s významnou tržní silou (právní moc ze dne 11. prosince 2013) a rozhodnutí č. REM/2/03.2014-
31 32, kterým této společnosti uložil soubor povinností (právní moc ze dne 13. března 2014)
32 a rozhodnutí č. CEN/2/03.2014-33, kterým uložil povinnost související s regulací cen (právní
33 moc 13. března 2014).

34 **Akvizice a dobrovolná separace**

35 V závěru roku 2013 a na počátku roku 2014 došlo k významné akvizici, která se týkala
36 subjektu poskytujícímu služby na trhu původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném
37 místě. Jednalo se o prodej společnosti Telefónica Czech Republic, a.s. (dále jen „Telefónica“)
38 investiční skupině PPF.

39 Dne 5. listopadu 2013 bylo oznámeno, že mateřská společnost tuzemského mobilního
40 síťového operátora Telefónica, španělská Telefónica S.A., se dohodla na prodeji majoritního
41 podílu ve společnosti Telefónica finanční skupině PPF. Hodnota transakce za majetkový podíl
42 65,9 %, který zahrnuje i 100% podíl v dceřiné společnosti Telefónica Slovakia, byla stanovena
43 ve výši 2,467 mld. EUR (63,6 mld. Kč).

44 Novým vlastníkem se stala společnost PPF Arena 2 B.V., která je ze 100 % ovládána
45 skupinou PPF. Skupina PPF patří k významným investorům do řady odvětví, a to od
46 bankovníctví a finančních služeb přes pojišťovnictví, nemovitosti, oblast energetiky a těžbu
47 nerostů, zemědělství, maloobchodní služby až po biotechnologie. Působnost skupiny PPF sahá
48 ze střední a východní Evropy přes Rusko až do Asie. Skupina je na trhu cca 20 let a vlastní
49 aktiva ve výši zhruba 22,113 mld. EUR (k 30. červnu 2013).

50 Dokončení transakce bylo podmíněno souhlasem Evropské komise s nabytím kontroly
51 nad společností Telefónica ze strany PPF. Ke schválení transakce Evropskou komisí došlo dne
52 15. ledna 2014². S účinností k 21. červnu 2014 nový vlastník rozhodl o přejmenování společnosti
53 na O2 Czech Republic a.s. (dále jen „O2“).

54 V závěru roku 2014 došlo k odkupu dalších podílů menšinových akcionářů, PPF tak
55 koncem roku 2014 vlastní cca 83 % akcií společnosti O2. V průběhu roku 2015 se pak majetkový
56 podíl PPF na společnosti O2 dále navýšil až na takřka 85 % a podíl PPF ve společnosti CETIN
57 přesáhl v srpnu 2015 90 %.

58 Ve druhé polovině roku 2014 informovali zástupci společnosti O2 Úřad, že je zvažováno
59 vyčlenění telekomunikační infrastruktury do samostatné firmy, která by poskytovala
60 velkoobchodní služby jak pro maloobchodní část stávající O2, tak i pro další operátory na trhu.
61 Úřad byl následně o záměru rozdělit společnost O2 podrobněji informován v říjnu 2014. Dne
62 1. června 2015 byla dovršena dobrovolná separace, v rámci které vznikla odštěpením od
63 společnosti O2 společnost Česká telekomunikační infrastruktura a.s. (dále jen „CETIN“), na
64 kterou bylo převedeno vlastnictví datových center, pevné veřejné komunikační sítě a fyzické
65 infrastruktury veřejné mobilní komunikační sítě, jakožto anténní stožáry, přenosové systémy vč.
66 přiřazených prostředků, vyjma mobilních ústředěn. Kmitočtové přiděly v pásmech 450, 800, 900,
67 1800, 2100 a 2600 MHz pro provozování mobilních sítí a z nich vyplývající individuální
68 oprávnění nadále zůstala v užívání společnosti O2. Vzhledem k tomu, že výše uvedené
69 kmitočtové přiděly a mobilní ústředny zůstávají nadále ve vlastnictví společnosti O2, je
70 provozovatelem veřejné mobilní komunikační sítě stále společnost O2.

² Viz [zde](#) zveřejnění informace v Úředním věstníku Evropské unie ze dne 25. ledna 2014.

71 Vzhledem k tomu, že vlastníkem a provozovatelem pevné infrastruktury je nově
72 společnost CETIN, stala se tak namísto společnosti O2 subjektem působícím na vymezeném
73 trhu, tedy poskytovatelem služeb originace ve veřejné telefonní síti v pevném místě.

74 Prodej společnosti O2 (resp. dříve Telefónica) investiční skupině PPF ani následná
75 dobrovolná separace nemá podle Úřadu vliv ani na vymezení relevantního trhu, kterým i nadále
76 zůstává originace volání, ani na změnu struktury trhu, co do počtu působících operátorů či
77 změny tržních podílů na celkovém objemu originovaných minut.

78 Dobrovolná separace sama o sobě, a tedy nahrazení společnosti O2 společností CETIN
79 při poskytování služby originace, nevede ani k posílení ani oslabení postavení společnosti
80 CETIN na vymezeném (velkoobchodním) trhu, vůči síle tržního postavení, jímž dříve
81 disponovala společnost O2.

82 Rozdílem ve fungování společnosti CETIN oproti ostatním podnikům poskytujícím služby
83 na vymezeném trhu je skutečnost, že působí výhradně na trhu velkoobchodním a neposkytuje
84 tak hlasové služby přímo uživatelům na maloobchodním trhu. Funkci poskytovatele služeb na
85 maloobchodním trhu plní i nadále společnost O2, pro kterou společnost CETIN na bázi
86 uzavřeného smluvního vztahu zajišťuje velkoobchodní službu originace. Společnost CETIN
87 poskytuje společnosti O2 služby na základě smlouvy vycházející z referenční nabídky RAO.

88 V reakci na tuto skutečnost je Úřad následně povinen³ provést koordinovaným postupem
89 analýzy všech relevantních trhů, které se vztahují k přístupové síti, a proto byl Úřad nucen
90 přistoupit k dřívějšímu zpracování i nové analýzy původu volání (originace) ve veřejné telefonní
91 síti v pevném místě. Informaci o zahájení provádění této analýzy zveřejnil⁴ Úřad na svých
92 webových stránkách počátkem června 2015.

93 Evropská komise (dále jen „Komise“) vydala dne 9. října 2014 nové Doporučení
94 o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají
95 v úvahu pro regulaci ex-ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES
96 o společném předpisovém rámci pro síť a služby elektronických komunikací (dále také jen
97 „Doporučení“) a v tomto Doporučení vymezila pět relevantních, velkoobchodních trhů. Oproti
98 předchozí verzi doporučení z roku 2007 Komise již nadále nepovažuje za relevantní
99 velkoobchodní trh původu volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě
100 a především ani maloobchodní trh přístupu k veřejné telefonní síti v pevném místě.

101 Podle Doporučení⁵, ke kterému je Úřad povinen⁶ při své činnosti přihlížet, je třeba při
102 identifikaci (stanovení) jiných trhů, než těch uvedených v Doporučení, aby vnitrostátní regulační
103 orgán prokázal kumulativní splnění tří podmínek (viz jejich popis v části B).

104 V návaznosti na vydání nového Doporučení Úřad počátkem dubna 2015 vydal nové
105 opatření obecné povahy⁷, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací,
106 včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly (dále také jen „OOP č. 1“). V tomto opatření
107 Úřad do jmenného seznamu relevantních trhů zařadil⁸ stejné trhy, jako Komise do svého
108 Doporučení a dále stanovil⁹, že relevantní trhy vymezené v předchozím opatření obecné

³ Podle § 86b odst. 2 Zákona.

⁴ Viz [sdělení](#) Úřadu z 8. června 2015.

⁵ Viz čl. 2 Doporučení.

⁶ Podle § 108 odst. 3 Zákona.

⁷ Viz opatření obecné povahy č. [OOP/1/04.2015-2](#) ze dne 1. dubna 2015.

⁸ Viz čl. 2 odst. 2 OOP č. 1.

⁹ Viz čl. 7 odst. 1 OOP č. 1.

109 povahy¹⁰, na kterých Úřad stanovil podnik s významnou tržní silou a uložil povinnosti podle § 51
110 odst. 5 Zákona, a které neuvedl do jmenného seznamu relevantních trhů, se považují za
111 relevantní trhy až do doby provedení analýzy, která prokáže, že trh je efektivně konkurenční
112 nebo nesplnil test tří kritérií.

113 S ohledem na výše uvedené tedy Úřad před provedením samotné analýzy trhu
114 (zkoumáním tržní situace a případným návrhem nápravných opatření) provede test tří kritérií
115 s cílem posoudit, zda je trh přístupu k veřejné telefonní síti v pevném místě i nadále trhem
116 relevantním či nikoliv. Provedení tohoto testu bude předcházet věcné, územní a časové
117 vymezení tohoto trhu, prostřednictvím standardních analytických nástrojů (viz jejich popis v části
118 B).

119
120 **Část B – Metodika definování relevantních trhů, analýzy relevantních trhů, posouzení**
121 **významné tržní síly a určení nápravných opatření v oblasti elektronických komunikací**
122 **v České republice (dále „Metodika“)**

123 1. Východiska Metodiky

124 1.1 Legislativní rámec

125 Úřad provádí analýzu relevantních trhů v oboru elektronických komunikací v souladu

126 **a) s relevantními právními předpisy České republiky pro oblast elektronických**
127 **komunikací, kterými jsou:**

128 – Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých
129 souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších
130 předpisů („Zákon“)

131 – Vyhláška č. 228/2012 Sb., o stanovení kritérií pro posuzování, zda má více subjektů
132 společnou významnou tržní sílu na relevantním trhu elektronických komunikací
133 („Vyhláška“)

134 – Opatření obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru
135 elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění
136 opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4

137 – Opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2015-2, kterým se stanoví relevantní trhy v oboru
138 elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly („OOP č. 1“)

¹⁰ Opatření obecné povahy č. [OOP/1/02.2008-2](#), kterým se stanoví relevantní trhy v oboru elektronických komunikací, včetně kritérií pro hodnocení významné tržní síly, ve znění opatření obecné povahy č. [OOP/1/04.2012-4](#).

139 **b) s předpisy regulačního rámce EU pro oblast elektronických komunikací:**

- 140 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci
141 pro sítě a služby elektronických komunikací („rámcová směrnice“), ve znění účinném ke
142 dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- 143 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby
144 elektronických komunikací („autorizační směrnice“), ve znění účinném ke dni vydání
145 tohoto opatření obecné povahy
- 146 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech
147 uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací („směrnice o univerzální
148 službě“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- 149 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických
150 komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení („přístupová
151 směrnice“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné povahy
- 152 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES o zpracování osobních údajů
153 a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací („směrnice o soukromí
154 a elektronických komunikacích“), ve znění účinném ke dni vydání tohoto opatření obecné
155 povahy
- 156 – Směrnice Komise 2002/77/ES o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb
157 elektronických komunikací

158 **c) s ostatními příslušnými dokumenty Komise:**

- 159 – Doporučení Komise 2008/850/ES ze dne 15. října 2008 o oznámeních, lhůtách
160 a konzultacích stanovených v článku 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady
161 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických
162 komunikací
- 163 – Doporučení Komise 2014/710/EU ze dne 9. října 2014 o relevantních trzích produktů
164 a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci ex
165 ante podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném
166 předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (dále také jen
167 „Doporučení“)
- 168 – Vysvětlující memorandum týkající se doporučení Komise o příslušných trzích produktů
169 a služeb v odvětví elektronických komunikací náchylných k regulaci ex ante v souladu
170 se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém
171 rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (SWD(2014) 298) („Vysvětlující
172 memorandum“)
- 173 – Rozhodnutí Komise 2007/176/ES ze dne 11. prosince 2006 Seznam norem a/nebo
174 specifikací pro sítě a služby elektronických komunikací a přiřazená zařízení a doplňkové
175 služby, který nahrazuje všechny předchozí verze, ve znění účinném ke dni vydání tohoto
176 opatření obecné povahy

177 – Pokyny Komise týkající se analýzy trhů a stanovení významné tržní síly v souladu
178 s regulačním rámcem EU pro sítě a služby elektronických komunikací ze dne
179 11. července 2002 (2002/C165/03) („Pokyny Komise“)

180 **1.2 Test tří kritérií a další etapy analýzy relevantních trhů**

181 Základní etapy analýzy relevantních trhů, uvedené v čl. 3 až 6 Opatření, jsou:

- 182 - test tří kritérií,
- 183 - definování relevantního trhu,
- 184 - vlastní analýza tržní situace na relevantním trhu,
- 185 - hodnocení významné tržní síly.

186 V případě, že Úřad na trhu identifikuje podnik/ky se samostatnou nebo společnou
187 významnou tržní silou, navrhne podle § 51 odst. 5, 7, 12 a 13 Zákona jednu nebo zároveň
188 několik povinností (nápravná opatření), a to jako prevenci, popř. za účelem zlepšení
189 konkurenčního prostředí.

190 Cílem testu tří kritérií, jako první etapy analýzy trhu, je ověření, zda se jedná o relevantní
191 trh s potenciální potřebou regulace ex ante. Takový trh musí splňovat současně následující tři
192 kritéria (dále jen „test tří kritérií“):

- 193 a) přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh. Tyto překážky mohou být
194 strukturální, právní nebo regulační povahy,
- 195 b) struktura trhu v přiměřeném časovém období nesměruje k účinné hospodářské soutěži,
- 196 c) právo hospodářské soutěže není samo o sobě dostatečně účinné při řešení selhání
197 soutěže na příslušném trhu.

198 Pokud je splněn test tří kritérií, Úřad provede další etapy analýzy (viz výš). V opačném
199 případě nelze trh považovat za relevantní, a Úřad nebude dále pokračovat dalšími etapami
200 zkoumání trhu.

201 U trhů uvedených v čl. 2 Opatření Úřad tuto etapu analýzy neprovádí v souladu s bodem
202 2 Doporučení o relevantních trzích.

203 **1.3 Zdroje informací**

204 Při analýze relevantních trhů Úřad využívá informace a data získaná od subjektů trhu
205 jejich vyžádáním (dotazníky), informace z vlastního/zprostředkovaného průzkumu a z veřejně
206 dostupných zdrojů.

207 **2. Metodika**

208 Při definování relevantního trhu, vlastní analýze tržní situace, hodnocení významné tržní
209 síly a návrhu nápravných opatření postupuje podle následující metodiky. Při analýze
210 relevantního trhu Úřad metodiku použije v rozsahu přiměřeném jeho povaze, přičemž
211 zdůvodnění tohoto rozsahu je součástí analýzy každého relevantního trhu.

212 **2.1 Definování relevantního trhu**

213 Relevantním trhem je trh takových produktů a služeb, které jsou z hlediska
214 charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné,
215 a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné
216 od sousedících území.

217 S ohledem na očekávaný budoucí vývoj a v souladu se zásadami práva na ochranu
218 hospodářské soutěže Úřad vymezuje jednotlivé relevantní trhy pro účely regulace ex ante
219 z hlediska věcného, územního a časového.

220 **2.1.1 Věcné vymezení**

221 Věcné vymezení relevantního trhu znamená popis produktů a služeb, které tvoří trh.
222 Produktovým trhem se rozumí skupina produktů a služeb, které jsou vzájemně zaměnitelné či
223 zastupitelné, co se týče jejich vlastností a struktury nabídky a poptávky.

224 Úřad analyzuje produkty a služby (včetně dílčích služeb, které jsou dosažitelné v rámci
225 dané služby) na základě jejich základních charakteristik, cen, technických parametrů
226 a podmínek jejich typického využívání.

227 **2.1.1.1 Zkoumání zastupitelnosti na straně poptávky**

228 K určení možných náhrad na straně poptávky vypracuje Úřad seznam potenciálních
229 produktů a služeb, které mohou být z hlediska maloobchodního nebo velkoobchodního uživatele
230 vzájemně zaměnitelné a je možné je nahradit v případě zvýšení cen nebo v případě jiných změn
231 konkurenčních podmínek.

232 K posouzení zastupitelnosti na straně poptávky Úřad:

233 a) definuje funkčnost služby s ohledem na koncového uživatele,

234 b) identifikuje možné substituty na straně poptávky (maloobchodní nebo
235 velkoobchodní),

236 c) vyhodnotí substituty na základě konkrétních kritérií, jimiž jsou zejména zamýšlené
237 využití služby, křížová elasticita cen (citlivost poptávky po určité službě na změnu
238 ceny jiné služby) a ceny.

239 **2.1.1.2 Zkoumání zastupitelnosti na straně nabídky**

240 K zastupitelnosti na straně nabídky dochází ve chvíli, kdy poskytovatel služeb převede
241 své zdroje na poskytování cílových služeb, tedy i takových služeb, které představují alternativu
242 z hlediska poptávky. Takové převedení zdrojů může omezit nezávislost při tvorbě cen
243 stávajících poskytovatelů služby, neboť jejich prostor pro zvyšování cen je omezen možnou
244 dostupností konkurenční služby. Aby náhrada na straně nabídky byla proveditelná, je třeba, aby
245 bylo možno realizovat přechod schůdným způsobem, za relativně nízké náklady a v krátkém
246 časovém horizontu.

247 Úřad se při určení zastupitelnosti na straně nabídky zabývá zejména:

248 a) zkoumáním funkční a technické zastupitelnosti

249 V tomto případě Úřad zkoumá zejména technické možnosti a kapacitu sítí poskytovatelů,
250 náklady spojené s „přepnutím“ (včetně nákladů příležitosti) a časové možnosti „přepnutí“. Úřad
251 v této souvislosti dále zkoumá potenciální investiční možnosti včetně překážek k investování na
252 trhu.

253 b) určením náhradních poskytovatelů

254 Tento krok je zaměřený na určení náhradních poskytovatelů služby, tj. soutěžitelů, kteří
255 aktuálně působí na zkoumaném trhu a souvisejících trzích, a těch, kteří mají potenciál se
256 takovými soutěžiteli stát a kteří by mohli – za přiměřené náklady a během přiměřené doby –
257 poskytovat služby nahrazující stávající služby.

258 Důležitým východiskem pro tento krok je určení infrastruktury sítě, která by mohla být
259 použita k poskytování služby nebo zajištění velkoobchodních vstupů do této služby.

260 c) zkoumáním regulačních faktorů ovlivňujících zastupitelnost

261 Úřad zejména zkoumá existenci a povahu regulačních opatření omezujících poskytování
262 dané služby ze strany provozovatelů jiných služeb, případně zkoumá zákonné povinnosti
263 týkající se této služby (např. univerzální služba, požadavek na kvalitu služeb), které mohou
264 znemožnit či omezit využití kapacity infrastruktury.

265 d) zkoumáním dalších faktorů

266 K posouzení zastupitelnosti na straně nabídky Úřad zohledňuje i další kritéria, jimiž se
267 řídí především efektivnost a včasnost realizace substituce na straně nabídky na různých trzích.

268 2.1.1.3 Hypotetický monopolistický test

269 V případech, kde je to účelné, využije Úřad jako nástroj pro analýzu zastupitelnosti
270 na straně poptávky a nabídky hypotetický monopolistický test. Při provádění testu Úřad zvažuje
271 reakci na malé (5–10 %), ale významné trvalé zvýšení ceny, provedené hypotetickým
272 monopolním poskytovatelem příslušné služby takto:

273 – pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by mnoho spotřebitelů uspokojilo své
274 potřeby přechodem na jinou, náhradní službu, místo aby platili navýšenou cenu, Úřad
275 považuje náhradní službu za součást stejného trhu, a současně,

276 – pokud by relativní zvýšení ceny způsobilo, že by kritické množství poskytovatelů
277 podobných služeb přesunulo své zdroje na poskytování substituční služby, Úřad
278 považuje tyto služby (v závislosti na dalších faktorech) za součást stejného trhu.

279 2.1.2 Územní vymezení

280 Územním vymezením relevantního trhu se rozumí území (geografický trh), na němž
281 dotčené subjekty vystupují na straně nabídky a poptávky daného produktu, přičemž jsou
282 na daném území soutěžní podmínky dostatečně podobné a jsou odlišitelné od soutěžních
283 podmínek na jiném území.

284 Při územním vymezení trhu Úřad zohledňuje národní trh a pouze v případech, kdy
285 konkrétní kritéria indikují odlišné (obvykle menší) geografické trhy, zvažuje vymezení jiných
286 geografických trhů.

287 **2.1.3 Časové vymezení**

288 Relevantní časový rámec může být pro různé trhy odlišný. Základem pro stanovení
289 časového rámce je vymezení provedené Zákonem, který vymezuje toto období na dobu 1 roku
290 až 3 let. Úřad časově vymezuje jednotlivé trhy v závislosti na současné situaci na trhu a zejména
291 na jeho očekávané dynamice vývoje.

292 **2.2 Analýza tržní situace na relevantním trhu**

293 Účelem analýzy relevantních trhů je zjištění, zda trh je efektivně konkurenční nebo zda
294 lze důvodně předpokládat, že se v přiměřeném časovém horizontu efektivně konkurenčním
295 stane. Pokud Úřad analýzou prokáže, že na relevantním trhu existuje podnik s významnou tržní
296 silou, zkoumá problémy, které by nastaly nebo mohly nastat v případě, že by podnik
297 s významnou tržní silou jednal ve svém vlastním zájmu a nezávisle na zájmech svých zákazníků
298 i na konkurenčních omezeních představovaných ostatními podnikateli na trhu.

299 Efektivně konkurenčním trhem není trh, na němž působí jeden nebo více podniků
300 s významnou tržní silou a kde nápravná opatření vnitrostátního práva nebo práva Evropské unie
301 v oblasti hospodářské soutěže nepostačují k řešení daného problému.

302 Proto Úřad provede analýzu trhu s cílem zjistit:

- 303 a) zda některé podniky na trhu takovou významnou tržní silou nedisponují,
304 b) zda problémy identifikované při určení existence významné tržní síly jsou řešitelné na
305 základě nápravných opatření v oblasti hospodářské soutěže.

306 V případě, že Úřad dojde touto analýzou relevantního trhu k závěru, že trh není efektivně
307 konkurenční, navrhne příslušné nápravné opatření pro ty soutěžitele, jejichž významná tržní síla
308 vedla k nálezům neexistence efektivně konkurenčního trhu.

309 Úřad, pokud zjistí na základě analýzy relevantního trhu, že tento trh je efektivně
310 konkurenční, navrhne zrušení uložených povinností.

311 Úřad při zkoumání tržních charakteristik vychází zejména z posouzení současné situace
312 a z odhadu očekávaného vývoje. Tyto činnosti jsou prováděny výhledově od doby první analýzy
313 do doby příští analýzy relevantního trhu.

314 **2.2.1 Posouzení významné tržní síly**

315 Pro posouzení existence významné tržní síly na relevantním trhu Úřad využívá
316 ekonomických kritérií, která jsou uvedena v Opatření a ve Vyhlášce. Kritéria jsou posuzována z

317 hlediska očekávaného/předpokládaného vývoje a současných podmínek panujících na daném
318 trhu.

319 Úřad při svém hodnocení použije kritéria vhodná pro daný relevantní trh, jejichž výčet je
320 uveden v Opatření, ve Vyhlášce a popřípadě v příslušné judikatuře.

321 Úřad posuzuje každý trh individuálně, tj. pro každý případ může stanovit váhy kritérií
322 nezávisle na vahách stanovených pro jiný trh. Toto odůvodní.

323 Při posuzování existence významné tržní síly Úřad bere v úvahu i případnou existenci
324 stávajících nápravných prostředků.

325 **2.2.1.1 Zkoumání samostatné významné tržní síly**

326 Posuzování samostatné významné tržní síly provádí Úřad zejména s přihlédnutím
327 k těmto základním skupinám kritérií/charakteristik:

- 328 – tržní podíl,
- 329 – kritéria zaměřená na charakteristiku podniku,
- 330 – kritéria související s charakteristikou zákazníků,
- 331 – kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu.

332 **Tržní podíl**

333 **a) velikost tržního podílu**

334 Tržní podíl je klíčovým indikátorem síly soutěžitele na trhu. I přes značnou váhu tohoto
335 kritéria na posouzení významné tržní síly jsou i při relativně vysokém tržním podílu posuzována
336 ještě další kritéria, která však nemusí mít samostatně určující charakter/váhu.

337 Úřad při posuzování významné tržní síly vychází z evropského soutěžního práva
338 a přihlíží k velikosti tržního podílu následujícím způsobem:

- 339 – Je-li tržní podíl subjektu nižší než 25 %, není pravděpodobné, že by měl subjekt
340 významnou tržní sílu; to může nastat pouze v případě, že Úřad zkoumáním ostatních
341 kritérií shledá velmi silnou podporu existence významné tržní síly.
- 342 – Je-li výše tržního podílu subjektu v rozmezí 25 % až 40 %, je možné, že zkoumaný
343 subjekt má významnou tržní sílu.
- 344 – Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 40 %, je předpoklad existence významné tržní síly.
- 345 – Je-li tržní podíl subjektu vyšší než 50 %, jde o silný indikátor existence významné tržní
346 síly.
- 347 – Je-li tržní podíl 75 % a více, jedná se o významnou tržní sílu. Velikost významného
348 tržního podílu již sama o sobě svědčí o existenci významné tržní síly.

349 K měření tržního podílu je používáno více měřítek povahy finanční i výkonové, které
350 vycházejí z charakteristiky trhu.

351 **b) vývoj tržního podílu v čase**

352 Při zkoumání podílů na trhu Úřad bere v úvahu zejména směr a rychlost změn, ke kterým
353 z hlediska podílu dochází. Úřad přihlíží k vývoji tržního podílu následovně:

- 354 – vysoký tržní podíl, který je během doby stabilní, silně naznačuje existenci samostatné
355 významné tržní síly, zejména je-li pravděpodobné, že se situace nezmění,
- 356 – klesající tržní podíl může svědčit o zvyšující se soutěživosti na trhu, avšak nevylučuje
357 existenci samostatné významné tržní síly,
- 358 – nestálá velikost tržního podílu může naznačovat neexistenci samostatné významné tržní
359 síly.

360 **Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku**

361 V souvislosti s charakteristikou podniku Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

362 **a) celková velikost podniku**

363 Posouzení velikosti podnikatelského subjektu je založeno na komplexním hodnocení jeho
364 majetkové, finanční a výnosové situace a perspektivách vývoje.

365 **b) kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné**

366 Ovládnutí infrastruktury, která není dostupná konkurenčním provozovatelům, přispívá
367 k dominanci. Při posouzení ovládnutí infrastruktury Úřad zejména zvažuje, zda je infrastruktura
368 neduplikovatelná, nebo jen těžko duplikovatelná.

369 Ovládnutí může být realizováno různými způsoby, například prostřednictvím
370 vlastnických práv (části nebo celé infrastruktury), užíváním nebo existencí přímého případně
371 nepřímého vlivu na infrastrukturu.

372 **c) technologická výhoda nebo převaha**

373 Přednostní popřípadě výlučný přístup k vyspělým technologiím naznačuje dominanci.
374 Toto kritérium Úřad považuje za velmi směrodatné, protože při poskytování služeb v rámci trhu
375 elektronických komunikací se používají velmi složité technologie.

376 Úřad dále přihlíží k faktorům/skutečnostem, které význam tohoto kritéria při posuzování
377 existence významné tržní síly snižují, zejména jsou to:

- 378 – požadavky na vzájemnou provozuschopnost a propojitelnost, zahrnuté v řadě
379 mezinárodních úmluv a dohod, vedou k tomu, že v praxi komunikační technologie
380 vykazují vysokou míru standardizace,
- 381 – trhy pro tyto technologie (tj. zařízení, včetně software) jsou většinou otevřené,
- 382 – příslušné technologie, byť složité, jsou ve většině případů vyspělé a stabilní,
- 383 – Úřad usiluje o to, aby zabránil uplatňování nepřiměřených omezení na nově vznikajících
384 trzích (kde je nejpravděpodobnější, že se uplatní technologická inovace).

385 Úřad považuje za relevantní ukazatele při zkoumání technologického náskoku nebo
386 převahy zejména údaje o investicích do výzkumu a vývoje – včetně nákladů na rozvoj nových
387 služeb.

388 **d) snadný nebo privilegovaný přístup ke kapitálovému trhu nebo finančním zdrojům**

389 Relativně snadný nebo přednostní přístup na kapitálové trhy nebo k jiným zdrojům
390 kapitálu dává provozovatelům velkou výhodu. Tento přístup se v praxi projevuje v levnějších
391 nákladech na financování investičních akcí, tj. nižšími WACC¹¹ (v porovnání s konkurenty nebo
392 potenciálními novými účastníky trhu), a může působit jako překážka vstupu na trh i jako zdroj
393 zvýhodnění oproti stávajícím konkurentům.

394 Kritérium je směrodatné na trzích, kde je třeba realizovat nákladné investiční akce (což
395 platí pro celou řadu relevantních trhů).

396 Z hlediska posouzení přístupu na kapitálové trhy či k jiným finančním zdrojům Úřad
397 zkoumá zejména podíl daného operátora na trhu, vývoj jeho majetkových, finančních
398 a výnosových ukazatelů, vlastnickou strukturu, podnikovou strategii a stabilitu managementu.

399 **e) rozsah a rozmanitost produktů nebo služeb**

400 Nabízí-li jeden provozovatel v rámci jedné nabídky více služeb současně, Úřad přihlíží,
401 zda i konkurenti jsou schopni nabízet stejný sortiment služeb.

402 **f) úspory z rozsahu**

403 Úspory z rozsahu se vztahují k nižším jednotkovým nákladům výroby (a distribuce atd.)
404 v důsledku výroby resp. poskytování velkého množství zboží nebo služeb. Tyto jsou také známy
405 pod pojmem „rostoucí výnosy“ a mohou soutěžitelům umožnit jednat nezávisle na provozovatelích
406 působících v menším rozsahu a bránit vstupu na trh potencionálním konkurentům, kteří by k
407 účinné konkurenci potřebovali dosáhnout velkého „kritického objemu“.

408 Úspory z rozsahu umožní soutěžitelům získat v porovnání s méně významným
409 konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka. U tohoto kritéria Úřad posuzuje spíše
410 relativní výhody než absolutní úspory z rozsahu a velikosti, které samy o sobě nejsou
411 ukazatelem významné tržní síly.

412 Výhody, které úspory z rozsahu přinášejí provozovatelům, budou pravděpodobně trvat jen
413 tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně rozsáhlou nabídku. Proto Úřad
414 porovnává tuto dobu s časovým rámcem stanoveným pro daný trh a určuje, zda je tato doba
415 dostatečně dlouhá na to, aby se muselo toto kritérium brát v potaz.

416 Při hodnocení úspor z rozsahu Úřad zvažuje zejména faktory související s podílem na
417 trhu a velikostí podnikatelského subjektu, existencí souboru služeb a strukturou nákladů.

418 **g) úspory ze sortimentu**

¹¹ WACC (Weighted Average Cost of Capital – vážený průměr nákladů na kapitál) je ekonomická veličina představující průměrnou cenu (vyjádřenou v úrokové míře), kterou musí podnik platit za užití svého kapitálu. Váhami jsou podíly jednotlivých složek ve struktuře kapitálu podniku. Mezi základní složky patří vlastní kapitál (akcie), obligace a jiné dlouhodobé cizí zdroje.

419 Úspory ze sortimentu znamenají nižší jednotkové náklady v důsledku výroby respektive
420 poskytování širokého sortimentu zboží nebo služeb pomocí (částečně) sdílených zdrojů. To
421 může soutěžiteli umožnit jednat nezávisle na provozovatelích, kteří nenabízejí podobně široký
422 sortiment produktů nebo služeb.

423 Úspory ze sortimentu umožní soutěžiteli získat v porovnání s méně významným
424 konkurentem stejný zisk při nižší ceně pro zákazníka.

425 Výhody, které úspory ze sortimentu přinášejí provozovateli, budou pravděpodobně trvat
426 jen tak dlouho, než konkurenční provozovatel vybuduje stejně různorodou nabídku.

427 Pro posouzení úspor ze sortimentu Úřad zkoumá zejména faktory související s podílem
428 na trhu a velikostí podnikatelského subjektu a s existencí souboru služeb.

429 **h) vertikální integrace**

430 Jestliže poskytovatel nabízí celou řadu produktů na různých úrovních celého tržního
431 řetězce, tj. produkt nebo službu a zároveň jeho velkoobchodní vstupy, Úřad zkoumá, zda je
432 soutěžitel schopen jednat nezávisle na svých konkurencích. Pro posouzení vertikální integrace
433 Úřad zkoumá zejména vlastnické a řídicí vztahy poskytovatele/poskytovatelů působících na trhu
434 a zda konkurenti jsou vertikálně integrovanému poskytovateli schopni konkurovat.

435 **i) rozvinutost prodejní a distribuční sítě**

436 Úřad zkoumá, zda rozvinuté prodejní a distribuční kanály soutěžitele působí jako
437 překážka vstupu na trh a mohou mu umožnit jednání neomezené konkurenci, kteří tyto sítě
438 nemají a pro které by bylo velmi těžké a nákladné je získat či vybudovat. V této souvislosti může
439 Úřad zkoumat i další relevantní faktory, například schopnost soutěžitele rozvíjet a podporovat
440 svou značku.

441 **j) ceny a ziskovost**

442 Soustavně vysoké ceny v porovnání s ostatními podnikateli mohou naznačovat existenci
443 významné tržní síly. Úřad přitom zvažuje, zda vysoké ceny lze zdůvodnit inovační aktivitou či
444 poskytováním různých výhod. Soustavně vyšší ziskovost může rovněž signalizovat existenci
445 významné tržní síly.

446 **Kritéria související s charakteristikou zákazníků**

447 V souvislosti se zákazníky se zvažují zejména tato kritéria:

448 **a) přístup zákazníků k informacím**

449 Pokud má zákazník provést efektivní výběr mezi poskytovateli na trhu, potřebuje mít
450 přístup k informacím, které mu umožňují srovnání mezi různými nabídky poskytovatelů služeb.
451 Obecně se má za to, že komplikované cenové struktury a různé bonusy a slevy struktur mohou
452 omezit uživateli příležitosti pro efektivní výběr poskytovatele služeb a mohou přispět k posílení
453 již tak dominantního postavení podniku/podniků na trhu.

454 **b) neexistující nebo slabá kompenzační síla na straně poptávky**

455 Podnikatel může získat nebo udržovat významnou tržní sílu, pokud jeho zákazníci nemají
456 možnost přejít k jinému podnikateli.

457 Zákazníci mohou mít při nákupu služeb z různých důvodů slabou vyjednávací pozici.
458 Projevuje se to nemožností, aby zákazník „pohrozil“ přechodem nebo skutečně přešel
459 ke konkurenčním službám, což může poskytovateli umožnit jednat nezávisle na zákaznících
460 i konkurentech.

461 Úřad posuzuje, zda kupní síla zákazníků je dostatečná pro omezení tržní síly
462 poskytovatele.

463 **c) náklady na přechod k jinému poskytovateli produktů**

464 Úřad zkoumá, zda relativní výše nákladů, které mohou vzniknout zákazníkovi
465 při přechodu k jinému poskytovateli, umožňuje poskytovatelům jednat nezávisle na zákaznících,
466 kteří tak mají omezenou schopnost využít služeb jiného poskytovatele.

467 **d) překážky přechodu k jinému poskytovateli produktů**

468 Úřad dále posuzuje existenci i jiných překážek, které by mohly zákazníkovi v přechodu
469 k jinému poskytovateli zabránit (např. existence dlouhodobých smluv a smluvních pokut za
470 předčasné ukončení smlouvy).

471 **Kritéria související s charakteristikou konkurence na relevantním trhu**

472 Soutěž na trhu se může vyvíjet k vyšší efektivitě, pokud jsou překážky pro vstup na trh
473 a pro další růst na trhu nízké a pokud trvá situace možnosti potenciální konkurence vstoupit na
474 trh.

475 V souvislosti s konkurencí Úřad zvažuje zejména tato kritéria:

- 476 – existence konkurence,
- 477 – existence potenciální konkurence,
- 478 – překážky pro vstup na trh,
- 479 – překážky prohlubování konkurence.

480 Neexistence konkurence, ani potenciální konkurence nebo nových účastníků trhu, i když
481 může být způsobena i jinými faktory, je významným ukazatelem, že některý poskytovatel může
482 mít významnou tržní sílu. Toto kritérium je úzce svázáno s překážkami vstupu na trh. Úřad
483 v tomto případě zkoumá, zda lze během časového horizontu posouzení očekávat vstup nových
484 účastníků na trh.

485 Úřad zvažuje i další překážky vstupu resp. růstu, zejména výhodný přístup
486 k infrastruktuře a rádiovému spektru, strategické překážky jako diskriminační ceny stanovené
487 zavedenými provozovateli, vertikální nebo horizontální pákový efekt na trh nebo utopené
488 náklady.

489 2.2.1.2 Zkoumání společné významné tržní síly

490 Úřad může za podniky se společnou významnou tržní silou označit dva nebo více
491 podniků, jestliže i při neexistenci strukturálních nebo jiných vazeb mezi nimi působí tyto podniky
492 na relevantním trhu, jenž není efektivně konkurenční a na němž nemá žádný z těchto podniků
493 sám o sobě významnou tržní sílu.

494 Kritéria stanovení společné významné tržní síly

495 Úřad hodnotí kritéria podle Vyhlášky č. 228/2012 Sb., dále aplikuje kritéria používaná
496 v soutěžním právu, tzv. kritéria „Air Tours“ a rovněž bere v potaz i další faktory, jejichž použití je
497 při prokazování významné společné tržní síly relevantní. Kritéria uvedená ve Vyhlášce jsou
498 obsažena v analýze, kterou Úřad provádí k ověření splnění kritérií „Airtours“. Úřad bude pro
499 větší přehlednost nejprve analyzovat splnění kritérií „Airtours“ a následně posoudí dílčí kritéria
500 podle Vyhlášky.

501 Kritéria „Airtours“

502 Kritéria existence společné významné tržní síly v případě soutěžitelů, mezi kterými
503 neexistují strukturální nebo obdobné vazby, popsal Tribunál Evropské unie v rozhodnutí Airtours
504 (T-342/99) a je základem pro soutěžní právo:

- 505 a) trh musí být dostatečně transparentní, aby každý člen oligopolu mohl dostatečně přesně
506 a rychle zjistit soutěžní chování ostatních členů;
- 507 b) stav tacitní koordinace musí být udržitelný v čase, musí tedy existovat možnost
508 odvetných opatření, kterými může být odchylka od společné strategie potrestána tak, že
509 se stane nevýhodnou;
- 510 c) předvídatelná reakce mimostojících soutěžitelů a spotřebitelů nesmí být schopna ohrožit
511 výsledky společného postupu.

512 Tyto podmínky ovšem musejí být chápány ve vzájemném kontextu a zároveň v kontextu
513 trhu a chování, které je posuzováno. Na to správně upozornil Soudní dvůr Evropské unie ve
514 věci Impala (C- 413/06 P)¹².

515 Kritéria podle Vyhlášky

516 Při posuzování existence společné významné tržní síly Úřad dále dle vyhlášky
517 č. 228/2012 Sb. posuzuje následující kritéria.

518 **a. Malá pružnost poptávky:** čím nižší je elasticita poptávky, tím méně mohou reagovat
519 spotřebitelé na zvýšení ceny nad konkurenční úroveň snížením poptávaného množství a tím
520 větší může být zisk oligopolistů z tacitní koluze. Zároveň platí, že čím nižší elasticita, tím nižší
521 je motivace oligopolních soutěžitelů k porušení oligopolu například cenovou válkou, protože
522 v neelastické oblasti poptávkové křivky zvýšení objemu způsobené snížením ceny nenahradí
523 ušlé výnosy způsobené snížením ceny. Míra elasticity je nepřímo úměrná potřebě účinnosti
524 odstrašujících mechanismů pro úspěšný rozvoj tiché koluze: je-li poptávka neelastická, mají

¹² Viz odst. 121 až 126 tohoto judikátu.

525 oligopolisté malou motivaci k odklonu od koluzního chování, a není proto třeba, aby byla
526 „disciplína“ tiché koluze udržována silnými odstrašujícími mechanismy. Je-li elasticita vysoká,
527 je tomu naopak.

528 **b. Podobné tržní podíly:** mají-li soutěžitelé podobné podíly, dochází na trhu
529 k rovnováze tržní síly, kdy každý ze soutěžitelů musí počítat s tím, že se v případě nepřátelského
530 (individualistického) chování dočká od ostatních soutěžitelů stejně silné reakce.

531 **c. Velké právní nebo ekonomické překážky pro vstup na trh:** je-li na trhu realizována
532 monopolní renta, zvyšuje to atraktivitu trhu pro potenciální nově příchozí soutěžitele; takoví noví
533 soutěžitelé, přilákání vysokou ziskovostí trhu, zvyšují míru soutěže na trhu a snižují jeho
534 výnosnost; čím jsou tedy překážky vstupu nižší, tím větším soutěžním tlakem působí potenciální
535 konkurenti, kteří mohou svým vstupem zhatit zamýšlený účinek tacitní koluze.

536 **d. Vertikální integrace se společným odmítáním dodávek:** pokud oligopolní
537 soutěžitelé společně disponují významnou tržní silou na vertikálně nadřazeném trhu, mohou
538 omezit či vyloučit účast třetích soutěžitelů na trhu vertikálně podřazeném tím, že odmítnou nebo
539 ztíží takovým třetím soutěžitelům přístup k potřebným vstupům; tím mohou vyloučit nebo omezit
540 nebezpečí účinné konkurence na takovém vertikálně podřazeném trhu, jež by zhatila účinek
541 tacitní koluze. Společné odmítání dodávek zároveň ukazuje na paralelismus chování, který je
542 jedním z projevů tacitní koluze.

543 **e. Nedostatečná kupní síla na straně poptávky:** čím je poptávková strana trhu méně
544 koncentrovaná, tím menší je pravděpodobnost reakce odběratelů, která by mohla zhatit účinek
545 tacitní koluze. Tím složitější je zároveň pro jednotlivé členy oligopolu skrytě se odklonit od
546 společné strategie (např. formou tajných slev). Úřad v tomto ohledu posuzuje jednak míru
547 koncentrace poptávkové strany trhu, jednak zjišťuje další aspekty ovlivňující kupní sílu
548 odběratelů, zejména existenci překážek změny dodavatele.

549 **f. Nedostatečná potenciální konkurence:** viz bod c.

550 **Další zohledňované skutečnosti**

551 Úřad posuzuje i další faktory, jako například již zmíněnou transparentnost trhu a možnost
552 odvetné reakce každého ze členů oligopolu.

553 Úřad také zkoumá skutečnou míru soutěže na analyzovaném trhu. Pokud totiž Úřad
554 shledá, že trh ve skutečnosti není efektivně konkurenční, může tím mít bez dalšího za
555 prokázané, že na něm existuje podnik nebo podniky s významnou tržní silou. Ačkoliv je přitom
556 prováděná analýza analýzou prospektivní, může Úřad přihlížet i k historickému vývoji
557 analyzovaného trhu, neboť nelze-li v budoucí době pokryté analýzou očekávat relevantní změnu
558 soutěžních podmínek, je možné předvídat, že trh bude fungovat stejně, jako dosud. Byly-li tedy
559 na trhu projevy tacitní koluze pozorovány v nedávné minulosti, plyne z toho, že lze důvodně
560 předpokládat, že bez relevantní změny soutěžních podmínek na trhu dojde k tacitní koluzi i
561 v budoucnosti, a že tedy na trhu působí podniky s významnou tržní silou. Při zkoumání skutečné
562 míry soutěže na trhu Úřad zkoumá zejména:

563 a) Vývoj tržních podílů: dlouhodobá stabilita tržních podílů je indicií nedostatečné soutěže
564 na trhu.

- 565 b) Míru ziskovosti: vysoká ziskovost ukazuje na realizaci monopolní renty, a tedy na
566 nedostatečnou cenovou soutěž na trhu.
- 567 c) Existenci cenových rozdílů: daří-li se soutěžitelům uplatňovat v dlouhodobém časovém
568 horizontu různé ceny pro různé odběratele, které nejsou odůvodněny legitimními důvody
569 (objektivním ospravedlněním), může to ukazovat na nedostatečnou soutěž na trhu.
- 570 d) Úroveň poptávky: je-li pozorována nízká úroveň poptávky, ukazuje to, že panující cena
571 neodpovídá soutěžnímu ekvilibriu trhu.
- 572 e) Míru inovace: nevyužívají-li soutěžitelé v plné míře možností inovace, ukazuje to na
573 nedostatečně soutěžní prostředí na trhu.

574 Při zkoumání existence společné významné tržní síly Úřad nejprve zkoumá, zda jsou
575 splněny podmínky pro rozvoj tacitní koluze na relevantním trhu. Pokud zjistí, že tomu tak je,
576 bude to dostatečným základem pro to, aby stanovil podniky disponující společnou významnou
577 tržní silou. Dále Úřad pro úplnost a kontrolu správnosti této analýzy ještě prověří výhodnost
578 koluzního chování ekonometrickou analýzou (viz příloha) a prozkoumá, zda jsou projevy tacitní
579 koluze patrné na dosavadním vývoji trhu. V časovém horizontu dané analýzy posoudí faktory,
580 které by mohly ovlivnit vývoj trhu.

581 **2.2.1.3 Přenesená významná tržní síla**

582 Úřad posoudí, zda je subjekt, který má významnou tržní sílu na jednom trhu, schopný
583 rozšířit tuto svou dominanci i na trh úzce související, a to buď vertikálně, nebo horizontálně.

584 **2.3 Postup při určení nápravných opatření**

585 V závislosti na výsledcích analýzy relevantního trhu a vyhodnocení dosavadních
586 regulačních opatření Úřad navrhne v souladu s § 51 Zákona, s čl. 9 až 13a Směrnice
587 2002/19/ES (Přístupová směrnice) a s čl. 17 Směrnice 2002/22/ES (Směrnice o univerzální
588 službě) vhodná nápravná opatření. Tato nápravná opatření musí být přiměřená, objektivní
589 a odůvodněná.

590 Úřad je oprávněn navrhnout podle Zákona pro podnik s významnou tržní silou jedno
591 nebo několik z následujících nápravných opatření:

- 592 a) průhlednost podle § 82 Zákona a čl. 9 Přístupové směrnice,
- 593 b) nediskriminace podle § 81 Zákona a čl. 10 Přístupové směrnice,
- 594 c) oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona a čl. 11 Přístupové směrnice,
- 595 d) přístupu k specifickým síťovým prvkům a přiřazeným prostředkům podle § 84 Zákona
596 a čl. 12 Přístupové směrnice,
- 597 e) umožnění volby a předvolby operátora podle § 70 odst. 1 Zákona a čl. 12 Přístupové
598 směrnice,
- 599 f) související s regulací cen podle § 56 až § 58 Zákona a čl. 13 Přístupové směrnice,

600 g) funkční separace podle § 86a Zákona a čl. 13a Přístupové směrnice.

601 Úřad je oprávněn na základě analýzy uložit dotčeným podnikům i jiná než výše uvedená
602 nápravná opatření týkající se přístupu, a to po obdržení souhlasného stanoviska Komise.

603 V případě, že Úřad na základě analýzy relevantního trhu dojde k závěru, že uložením
604 výše uvedených povinností by nebylo dosaženo účinné hospodářské soutěže a že zároveň
605 přetrvávají významné problémy či tržní selhání v souvislosti s poskytováním služeb přístupu
606 nebo propojení na velkoobchodním trhu, může jako mimořádné opatření Úřad uložit podniku
607 s významnou tržní silou, který je vertikálně integrován, povinnost funkční separace podle § 86a.

608 Stanovil-li Úřad podnik s významnou tržní silou na některém relevantním trhu
609 pro koncové uživatele a dospěl-li po provedení konzultace podle § 130 a § 131 Zákona k závěru,
610 že uložením výše uvedených povinností nebude sjednána náprava, je Úřad oprávněn
611 dotčenému podniku rozhodnutím zakázat:

612 a) neodůvodněné nebo nepřiměřené zvýhodňování některých koncových uživatelů,

613 b) nepřiměřené vzájemné vázání služeb,

614 c) účtování neúměrně vysokých cen,

615 d) omezování hospodářské soutěže stanovením dumpingových cen.

616 Pokud výše uvedené zákazy již na trhu existují, Úřad může rozhodnout o jejich
617 zachování, změně nebo zrušení.

618 V případě nadnárodních trhů Úřad postupuje v souladu s právem Evropské unie
619 a provádí společně s dotčenými národními regulátory analýzu relevantního trhu a popřípadě
620 stanoví subjekt s významnou tržní silou. Po projednání s dotčenými národními regulačními
621 úřady může Úřad rozhodnout o uložení zavedení povinností pro subjekt/subjekty s významnou
622 tržní silou.

623 Úřad při analýze a volbě nápravných opatření zvažuje pravděpodobný dopad svých
624 zásahů a sleduje jejich účinky během celého intervalu mezi jednotlivými analýzami.

625 **Část C – Test tří kritérií**

626 Jak Úřad uvedl již v části A, před provedením testu tří kritérií přistoupil k vymezení trhu
627 přístupu k veřejné telefonní síti v pevném místě, a to následovně:

628 **Věcné vymezení**

629 Úřad při definování relevantního trhu vychází z konstatování Komise¹³, kde
630 velkoobchodní trh je definován jako vstup pro realizaci vlastní nabídky na maloobchodním trhu.
631 Případné regulační zásahy Úřad provádí ve prospěch koncových uživatelů primárně na
632 velkoobchodní úrovni. Východiskem při identifikování trhů podléhajících regulaci ex ante je
633 vymezení maloobchodních trhů k určitému časovému horizontu, a to s přihlédnutím

¹³Vysvětlující memorandum str. 7

634 k nahraditelnosti poskytovaných služeb na straně poptávky a na straně nabídky. Po vymezení
635 maloobchodního trhu jsou identifikovány příslušné velkoobchodní trhy

636 **Věcné vymezení maloobchodního trhu**

637 Věcné vymezení trhu identifikuje produkty nebo služby, které tvoří trh. Úřad před
638 provedením testu tří kritérií vymezí trh, který zahrnuje skupinu produktů nebo služeb, které jsou
639 vzájemně zaměnitelné či zastupitelné, co se týče jejich vlastností a struktury nabídky
640 a poptávky. Produkty nebo služby lze posuzovat na základě základních charakteristik, cen,
641 technických parametrů a podmínek jejich typického využívání.

642 Úřad přistoupil k věcnému vymezení trhu tak, jak je uvedeno níže, obdobně jako
643 v přechodí analýze tohoto relevantního trhu¹⁴. Za veřejně dostupné telefonní služby (dále jen
644 „VDTS“) poskytované v pevném místě považuje volání generovaná účastníky s geografickými
645 a negeografickými¹⁵ čísly, volání z telefonních čísel s přístupovými kódy k neveřejným sítím
646 a z VTA (veřejných telefonních automatů), a to:

- 647 – do vlastní sítě,
- 648 – do ostatních národních pevných sítí včetně neveřejných sítí,
- 649 – do národních mobilních sítí,
- 650 – mezinárodní volání,
- 651 – na linky tísňového volání,
- 652 – na operátorské služby,
- 653 – na informační služby,
- 654 – na účet volaného,
- 655 – na čísla s vyjádřenou cenou,
- 656 – na čísla se sdílenými náklady,
- 657 – prostřednictvím virtuálních volacích karet,
- 658 – dial-up internet.

659 Východiskem pro definování trhů podléhajících regulaci ex ante je vymezení
660 maloobchodních trhů k určitému časovému horizontu, a to s přihlédnutím k zastupitelnosti
661 poskytovaných služeb na straně poptávky a na straně nabídky. Po vymezení maloobchodního
662 trhu jsou identifikovány příslušné velkoobchodní trhy, což jsou trhy zahrnující služby určené pro
663 podnikatele v oboru elektronických komunikací, kteří dále poskytují své maloobchodní služby
664 koncovým uživatelům. Úřad tedy přistoupil ke zkoumání možné zastupitelnosti a to:

- 665 • klasické telefonie a Voice over IP
- 666 • služeb poskytovaných v pevném místě a mobilních služeb
- 667 • služeb podle formy přístupu k VDTS
- 668 • VDTS a balíčků služeb

669 **Zastupitelnost klasické telefonie a Voice over IP**

670 Původ (originace) volání ve veřejné telefonní síti v pevném místě může být realizován
671 (originován) buď v rámci tzv. „klasické telefonie“ prostřednictvím přístupové sítě s přepínáním

¹⁴ Tj. v rámci analýzy č. A/2/09.2013-4 ze dne 10. září 2013.

¹⁵ Negeografická čísla jsou čísla s přístupovými kódy 910. Pro poskytování VDTS je možné využít nomadicitu koncového bodu sítě.

672 okruhů (PSTN), anebo jako tzv. „VoIP“ (Voice over IP) prostřednictvím širokopásmové
673 přístupové sítě.

674 Základní službou poskytovanou na trhu je VDTS. Jedná se o službu přenosu hlasu
675 v PSTN sítích, která zajistí vytvoření a udržení hovorového kanálu po celou dobu vedení hovoru,
676 čímž je zajištěna oboustranná komunikace požadované kvality. Podnikatel poskytující VDTS
677 elektronických komunikací pro originaci národních volání je povinen umožnit všem svým
678 koncovým uživatelům bezplatná volání na čísla tísňového volání.

679 Dále byly analyzovány služby volání poskytované prostřednictvím širokopásmového
680 přístupu na bázi přepojování paketů, které jsou označovány jako „VoIP“.

681 Služby volání prostřednictvím jak tzv. řízeného (managed) VoIP¹⁶, tak tzv. neřízeného
682 (unmanaged) VoIP¹⁷ splňující znaky VDTS, tedy umožňují přímo nebo nepřímo uskutečňovat
683 národní nebo mezinárodní volání. Dále umožňují volání na čísla tísňového volání a poskytování
684 aktuálních účastnických informací pro lokalizaci, popřípadě identifikaci volajícího při volání na
685 čísla tísňového volání. Služby neřízeného VoIP mohou být součástí tzv. hlasových služeb
686 poskytovaných prostřednictvím veřejné sítě internet (tzv. OTT služby¹⁸) a v případě, že splňují
687 znaky VDTS, jsou zařazeny do věcného vymezení trhu.

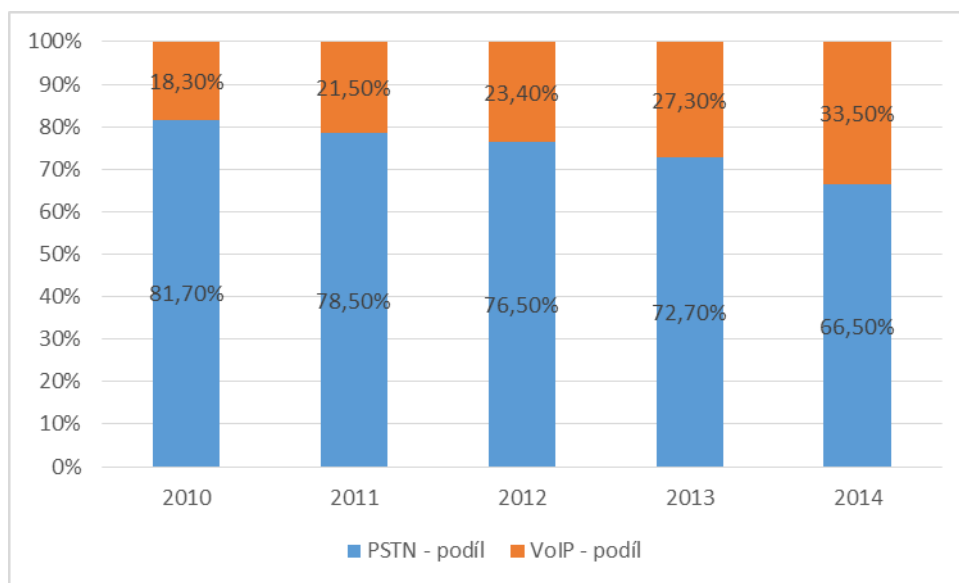
688 V poslední době je možné konstatovat, že s rozvojem širokopásmových sítí a služeb
689 přístupu k síti internet došlo k dalšímu výraznému zvýšení kvality poskytovaných služeb volání
690 v těchto sítích. Kvalita služeb řízeného VoIP je srovnatelná s voláním probíhajícím v reálném
691 čase prostřednictvím přepínaných okruhů. Vzhledem k očekávanému dalšímu rozvoji
692 dostupnosti přípojek širokopásmových přístupových sítí a zvyšování kvality poskytovaných
693 služeb přístupu k síti internet lze očekávat i další rozvoj služeb volání na bázi řízeného VoIP.
694 Vývoj na maloobchodním trhu provozu originovaného účastníky v pevném místě popisuje graf
695 č. 1.

¹⁶ Jedná se o službu, u které její poskytovatel má možnost ovlivnit parametry internetové přípojky koncového uživatele a dokáže VoIP službám zajistit požadovanou dostupnost a kvalitu služeb (QoS).

¹⁷ Jedná se o protiklad managed VoIP služeb, tedy o službu, u které její poskytovatel nemá možnost ovlivnit parametry internetové přípojky koncového uživatele a nedokáže VoIP službám zajistit požadovanou dostupnost a kvalitu služeb (QoS).

¹⁸ OTT služby nejsou nikde definovány a nemají žádný právní status. Obecně však OTT služba lze definovat jako obsah, služba nebo aplikace, která je poskytována koncovému uživateli přes veřejný internet. Jedná se například o hlasové služby, posílání zpráv nebo video konference prostřednictvím aplikací (např. Skype, MSN, WhatsApp, Viber apod.), ale i netelekomunikační služby (např. Spotify, Netflix, Airbnb nebo Uber).

696 **Graf č. 1: Vývoj podílů provozu originovaného na přípojkách PSTN a na**
697 **širokopásmových přípojkách prostřednictvím technologie VoIP na**
698 **celkovém provozu ve veřejné telefonní síti v pevném místě v letech**
699 **2010-2014**

700
701 Zdroj: ČTÚ (ESD)

702 Dále se Úřad zabýval i dalšími hlasovými službami poskytovanými prostřednictvím
703 veřejné sítě internet (tzv. OTT služby), které však nesplňují znaky VDTs. V tomto případě se
704 jedná o služby volání prostřednictvím aplikací, jako jsou např. Skype, MSN, Yahoo a další.
705 Vzhledem k tomu, že tyto aplikace nejsou schopny zabezpečit plně vlastnosti VDTs (např.
706 přesnou identifikaci a polohu volajícího zákazníka na čísla tísňového volání) nelze je považovat
707 za plnohodnotné substituty. Dále tyto služby neumožňují poskytovat SLA¹⁹. Úřad předpokládá,
708 že postupně poroste význam těchto aplikací při uspokojování potřeb hlasové komunikace mezi
709 uživateli a tedy i vliv, který tyto aplikace budou vyvíjet na VDTs. V současné době však regulační
710 orgány v rámci EU, jakož i Evropská komise, řeší metodický přístup ke službám OTT jako
711 takovým, a k možnosti sbírat o těchto službách data. Z výše uvedených důvodů Úřad tyto služby
712 nezařazuje do věcného vymezení trhu.

713 U některých aplikací může být nabídka rozšířena o volání na čísla účastníků VDTs,
714 v tomto případě jsou tato volání předávána a jsou dále zpracovávána poskytovateli VDTs jako
715 klasická volání, která jsou pak nositeli identifikačního čísla z přidělu tohoto poskytovatele VDTs.
716 V tomto případě musí existovat dohoda mezi poskytovatelem aplikace na síti internet
717 a poskytovatelem služeb elektronických komunikací, takováto volání jsou pak součástí
718 vykazovaných údajů o poskytování služeb elektronických komunikací a tedy i součástí
719 předmětného maloobchodního i velkoobchodního trhu.

720 **Závěr:** Úřad považuje „klasickou telefonii“ prostřednictvím přístupové sítě s přepínáním
721 okruhů (PSTN) za nahraditelnou VoIP službami prostřednictvím širokopásmové přístupové sítě.
722 Obě služby jsou tedy součástí téhož trhu. Z výše uvedeného OTT služby, které nesplňují znaky
723 VDTs Úřad do věcného vymezení předmětného maloobchodního resp. velkoobchodního
724 produktového trhu nezahrnul.

¹⁹ Service-level agreement – smlouva o úrovni poskytovaných služeb sjednaná mezi poskytovatelem služeb a jejím konzumentem.

725 **Zastupitelnost služeb poskytovaných v pevném místě a mobilních služeb**

726 Úřad dále zkoumal možnou nahraditelnost VDTS poskytované v pevném místě službou
727 mobilní. Při zkoumání zastupitelnosti služeb nebo produktů na maloobchodním trhu nejprve
728 podrobil Úřad hodnocení jak zastupitelnosti na straně poptávky z hlediska porovnání funkční
729 zaměnitelnosti, použití a chování uživatelů, tak i na zkoumání zastupitelnosti na straně nabídky.

730 Za mobilní službu se považuje taková služba, která je poskytována za pohybu, bez
731 přerušení komunikace (umožňující tzv. handover mezi jednotlivými základnovými stanicemi
732 dané veřejné mobilní telefonní sítě).

733 V současné době existují dva „filosofické přístupy“ ke koexistenci mobilních a pevných
734 sítí (resp. mobilních služeb a služeb poskytovaných v pevném místě). Jeden z nich
735 charakterizuje termín „substituce“ (fix-mobil, fixně-mobilní, FMS – Fixed Mobile Substitution).
736 Podstatou je zvyšující se tendence spotřebitelů a firem ve větší míře nahrazovat služby
737 poskytované v pevném místě (prostřednictvím pevných sítí) mobilními službami. Spotřebitelé
738 dávají přednost mobilním telefonům z několika důvodů. Nejčastěji zmíněné faktory jsou pohodlí
739 a přenosnost. Mobilní telefony ovšem nenabízí jen hlasové volání, ale i další funkce jako
740 například internetový prohlížeč, hudební přehrávač a mnoho dalších aplikací.

741 Druhý přístup, označovaný jako „konvergence“ (fix-mobil, fixně-mobilní, FMC – Fixed
742 Mobile Convergence), je založen na alternativním názoru, že obě platformy mají uživatelům co
743 nabídnout. Alternativní strategie fixně mobilní konvergence je založena na tom, že operátor či
744 účastníka optimalizuje své náklady tím, že služba je poskytována takovým způsobem, jaký je
745 pro ně právě nejvýhodnější. Například, pokud se jeho volající zákazník bude nacházet
746 „v dosahu“ pevné sítě, bude se operátor snažit vést hovor přes pevnou síť, typicky v datové
747 podobě. Pouze pokud se zákazník nebude nacházet v dosahu pevné sítě, bude hovor veden
748 skrze mobilní síť. Stále však bude platit, že účastník je dostupný všude a na stejném čísle, bez
749 ohledu na to, jaká technologie byla použita pro jeho dosažení (proto se hovoří o konvergenci
750 technologií). Fixně mobilní konvergence je někdy viděna jako způsob, jak zvrátit trend směrem
751 k fixně mobilní substituci.

752 Již v minulé analýze bylo přikročeno k posouzení zastupitelnosti služeb poskytovaných
753 v pevném místě a mobilních služeb. Úřad považoval i nadále služby poskytované v pevném
754 místě a mobilní služby za oddělené produktové trhy. Úřad k tomuto přistoupil hlavně z důvodu
755 rozdílné cenové úrovně mobilního volání a volání v pevném místě, stejně jako rozdílných
756 podmínek jejich typického využívání a neexistence nabídkové substituce, vzhledem k omezení
757 alternativních poskytovatelů služeb volání v pevném místě přejít na nabídku mobilního volání.
758 Úřad konstatoval, že provádí analýzu trhu přístup a původ volání (originace) ve veřejných
759 mobilních telefonních sítích, ale nelze předjímat, k jakým změnám na trhu v oblasti nabídkové
760 substituce v časovém horizontu platnosti analýzy skutečně dojde.

761 Ovšem během roku 2012 byly Úřadu již signalizovány možné vstupy mobilních
762 virtuálních operátorů (MVNO) na trh mobilních služeb. Tyto informace se v průběhu velmi
763 krátkého období začaly potvrzovat a poté, co byl na podzim roku 2012 na trh jedním z mobilních
764 operátorů uveden první značkový přeprdejce (BLESKmobil) s alternativní nabídkou služeb,
765 začaly v průběhu roku 2013 na maloobchodní trh vstupovat první MVNO. K 31. prosinci 2014
766 Úřad evidoval již 119 podnikatelů, kteří poskytovali na maloobchodním trhu své služby jako
767 MVNO/MVNE a 18 značkových přeprdejců (tzv. „branded reseller“). Komerční nabídky pro
768 MVNO na velkoobchodním trhu vytvářejí a rozšiřují všichni tři síťoví operátoři (MNO). Úřad

769 v návrhu analýzy²⁰ trhu přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních
770 sítích pro veřejnou konzultaci konstatuje, že již neexistují v České republice významné a trvalé
771 překážky vstupu na trh. Úřad díky této změně na mobilním trhu má za to, že na trhu již existuje
772 nabídková substituce a tedy dochází k prohlubování fixně-mobilní substituce na straně nabídky.

773 Úřad v témže návrhu analýzy konstatuje, že na trhu dochází k dlouhodobému poklesu
774 maloobchodní cenové hladiny a tento vývoj považuje za signál fungujícího konkurenčního
775 prostředí na mobilním trhu. V průběhu dubna 2013 uvedli všichni tři mobilní síťoví operátoři na
776 maloobchodní trh nabídku nových, tzv. neomezených tarifů, které vedly k poměrně výraznému
777 poklesu cenové hladiny na maloobchodním trhu²¹. Postupně vstupovali na maloobchodní trh
778 i MVNO s obdobnými nabídkami paušálních (post-paid) tarifů. Cenová hladina výrazně klesla
779 i u předplacených (pre-paid) služeb, které jsou určeny spíše skupinám uživatelů s nižší
780 spotřebou mobilních služeb. Zatímco ještě v polovině roku 2012 stála minuta hlasového volání
781 z předplacené karty některého ze síťových mobilních operátorů typicky více než 5 Kč,
782 s příchodem značkového přeprodeje BLESKmobil na maloobchodní trh v listopadu 2012 klesla
783 nejnižší cena volání z předplacené karty na polovinu (2,5 Kč/min). V roce 2014 byla průměrná
784 maloobchodní cena za 1 minutu volání 1,24 Kč bez DPH. K roku 2005 se jedná o 73% snížení
785 cenové hladiny.

786 Jak již bylo v úvodní části popsáno, dne 9. října 2014 Komise vydala nové Doporučení
787 společně s Vysvětlujícím memorandem, kde uvádí²², že existují významné rozdíly v penetraci
788 pevných a mobilních sítích mezi jednotlivými členskými státy. Pokud penetrace mobilních sítích
789 je významná, je tato skutečnost potřeba posoudit při provádění analýzy trhu, zda na trhu
790 nedochází k nahrazování služeb v pevném místě mobilními službami.

791 Jen za posledních 5 let se podíl minut originovaných účastníky pevné sítě na všech
792 originovaných minutách v pevných a mobilních sítích snížil o 7,9 procentního bodu z 17,2 %
793 v roce 2010 na 9,3 % v roce 2014, jak ukazuje graf č. 4. Tento stav je dán především růstem
794 provozu v mobilních sítích o 36 % v období 2010-2014 a poklesem provozu v pevných sítích
795 o 30 % ve stejném období. Celkový provoz originovaný v obou sítích v České republice vzrostl
796 o 25 %. S rozšířením služeb LTE sítí lze však očekávat, že rozdíl ve využívání služeb v pevném
797 místě a mobilních služeb se bude neustále snižovat a tedy bude docházet k prohloubení fixně-
798 mobilní substituce. V polovině roku 2015 podle asociace GSA²³ ve světě poskytuje komerčně
799 VoLTE celkem 25 operátorů a dalších 103 operátorů investuje do jeho spuštění. V tuzemsku
800 jako první komerčně spustil VoLTE ve své síti T-Mobile v květnu 2015. Ostatní operátoři zatím
801 VoLTE testují a do své sítě postupně implementují. Výhledově může VoLTE ovlivnit dynamiku
802 konkurence na vymezeném maloobchodním trhu. Protože však definitivní nasazení VoLTE
803 v sítích všech tuzemských operátorů zůstává nejisté, stejně jako rychlost rozšiřování koncových
804 terminálů podporujících tuto technologii, zmiňuje Úřad tuto variantu zatím spíše jako možnost,
805 kterou uvažuje z hlediska výhledu vývoje trhu, a která zatím nemá bezprostřední dopad na
806 konkurenci na vymezeném maloobchodním trhu.

²⁰ [Návrh opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/8/XX.2015-Y, trhu č. 8 – přístup a původ volání \(originace\) ve veřejných mobilních telefonních sítích.](#)

²¹ Měřeno např. mezinárodním cenovým srovnáním společnosti Strategy Analytics (Teligen), které Úřad zveřejnil v [Monitorovací zprávě č. 8/2013](#) za srpen 2013, str. 16-42. To dokladuje výraznou změnu maloobchodní cenové hladiny v roce 2013 oproti předchozímu roku 2012, vlivem představení nových tarifů ze strany tuzemských MNO. Dále viz i [Monitorovací zpráva č. 8/2014](#) za srpen 2014, str. 7-17.

²² Vysvětlující memorandum str. 25

²³ Global mobile Suppliers Association

807 Problematikou fixně-mobilní substituce se zabývalo i sdružení regulátorů BEREC. Ve
 808 své studii²⁴ definuje symetrickou substituci jako případ, kdy produkt A je substitut pro produkt B
 809 a zároveň produkt B je substitut pro produkt A a je tedy jeho rovnocennou náhradou. Jinými
 810 slovy, pokud se zvýší cena výrobku A vyvolá to zvýšenou poptávku po výrobku B a naopak.

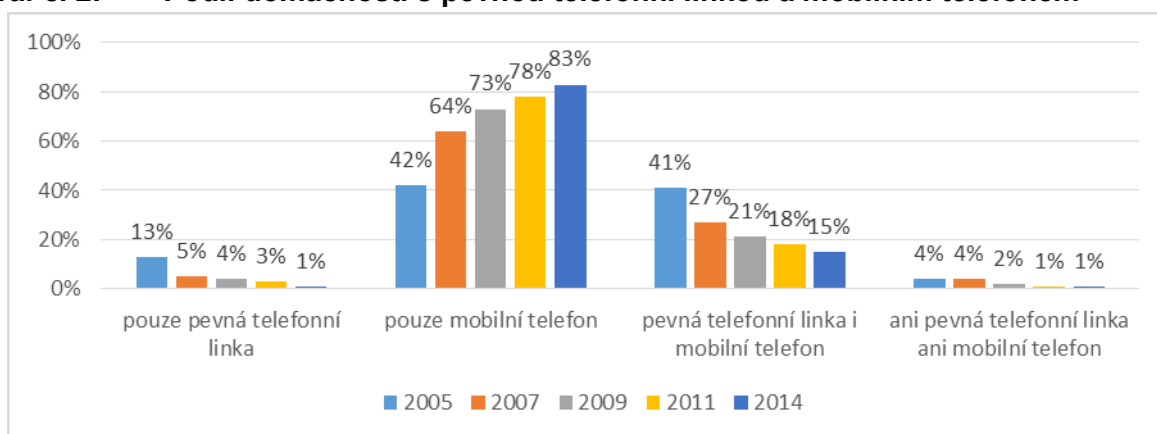
811 Avšak možnosti substituce nemusí být vždy nutně symetrické. Asymetrická substituce
 812 popisuje situaci, kdy se substituce mezi dvěma produkty vyskytuje pouze v jednom směru.
 813 V situaci asymetrické substituce je důležité definovat zkoumaný produkt nebo služba - "focus
 814 product". Zkoumaný produkt je definován jako hlavní produkt, který je předmětem šetření
 815 a zkoumaná oblast je oblast, na které se daný zkoumaný produkt nachází. Při analýze FMS
 816 v situaci asymetrické substituce by se mělo začít identifikací zkoumaného produktu a oblasti.

817 Po identifikaci zkoumaného produktu regulační autorita odhalí, zda se zde nachází
 818 substituce zkoumaného produktu alternativním produktem, ovšem nesmí zde docházet
 819 k substituci alternativního produktu zkoumaným produktem. Pokud je tato podmínka splněna,
 820 pak alternativní produkt je součástí stejného trhu jako zkoumaný produkt.

821 Úřad na tomto trhu identifikoval jako zkoumaný produkt původ volání (originace).
 822 Zkoumanou oblastí je veřejná telefonní síť (VTS) v pevném místě. Jako alternativní produkt ke
 823 zkoumanému produktu byl označen původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních
 824 sítích.

825 Jak ukazuje graf č. 2, v České republice dlouhodobě dochází ke snižování podílů jak
 826 domácností pouze s pevnou telefonní linkou, tak i domácností, které mají telefonní linku
 827 a současně i mobilní telefon. Zvyšuje se ovšem podíl domácností, které vlastní jen mobilní
 828 telefon. Za deset let se jedná o nárůst o 41 procentních bodů. Dlouhodobě nízký podíl mají
 829 domácnosti, které nevlastní pevnou telefonní linku ani mobilní telefon.

830 **Graf č. 2: Podíl domácností s pevnou telefonní linkou a mobilním telefonem**

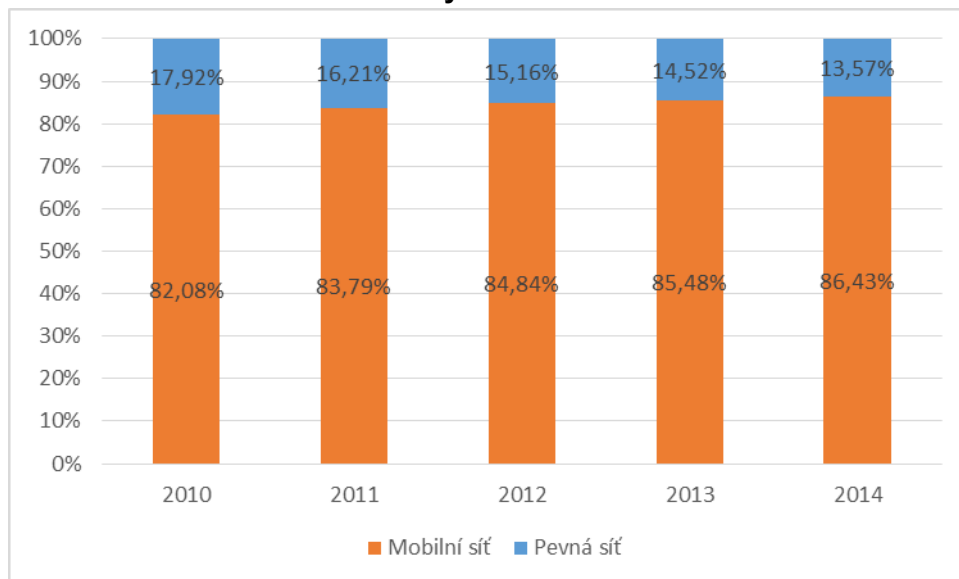

831 Zdroj: Eurobarometer
 832

833 Graf č. 3 ukazuje snižující se podíl uživatelů elektronických služeb v pevném místě. Ještě
 834 v roce 2010 mělo necelých 18 % uživatelů telefonních služeb účastnickou stanici. V roce 2014
 835 tento podíl klesl na 13,57 %.

²⁴ BEREC Report on impact of fixed mobile substitution in market definition (2011) str. 12

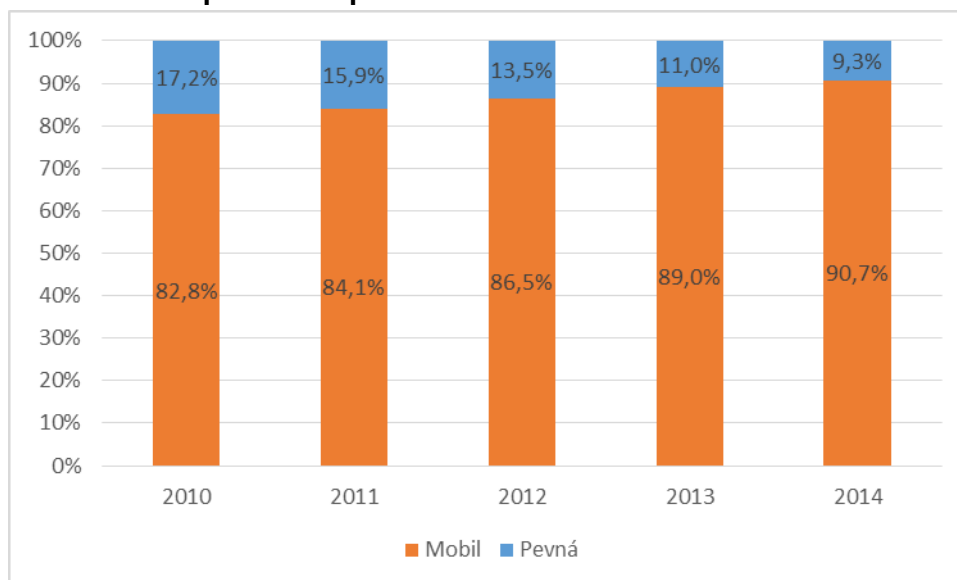
836 **Graf č. 3: Podíl SIM karet a účastnických stanic**

837
838 Zdroj: ČTÚ (ESD)

839 Se snižováním počtu účastnických stanic v pevné síti je spojen i pokles provozu. Jen za
840 posledních 5 let se snížil podíl originovaných minut účastníky pevné sítě téměř o 8 procentních
841 bodů. V roce 2010 činil podíl originovaných minut v pevné síti 17,2 %, kdežto v roce 2010 už
842 jen 9,3 %. Tento stav je dán především růstem provozu v mobilních sítích o 36 % v období 2010-
843 2014 a poklesem provozu v pevných sítích o 30 % ve stejném období. Celkový provoz
844 originovaný v obou sítích v České republice vzrostl o 25 %. To dokazuje, že na trhu dochází
845 k fixně-mobilní substituci a nahrazování služeb v pevném místě mobilními službami. Díky této
846 konkurenci ze strany mobilních služeb je omezena možnost poskytovatelů služeb v pevném
847 místě jednat nezávisle na současné či potencionální konkurenci ze strany mobilních služeb.

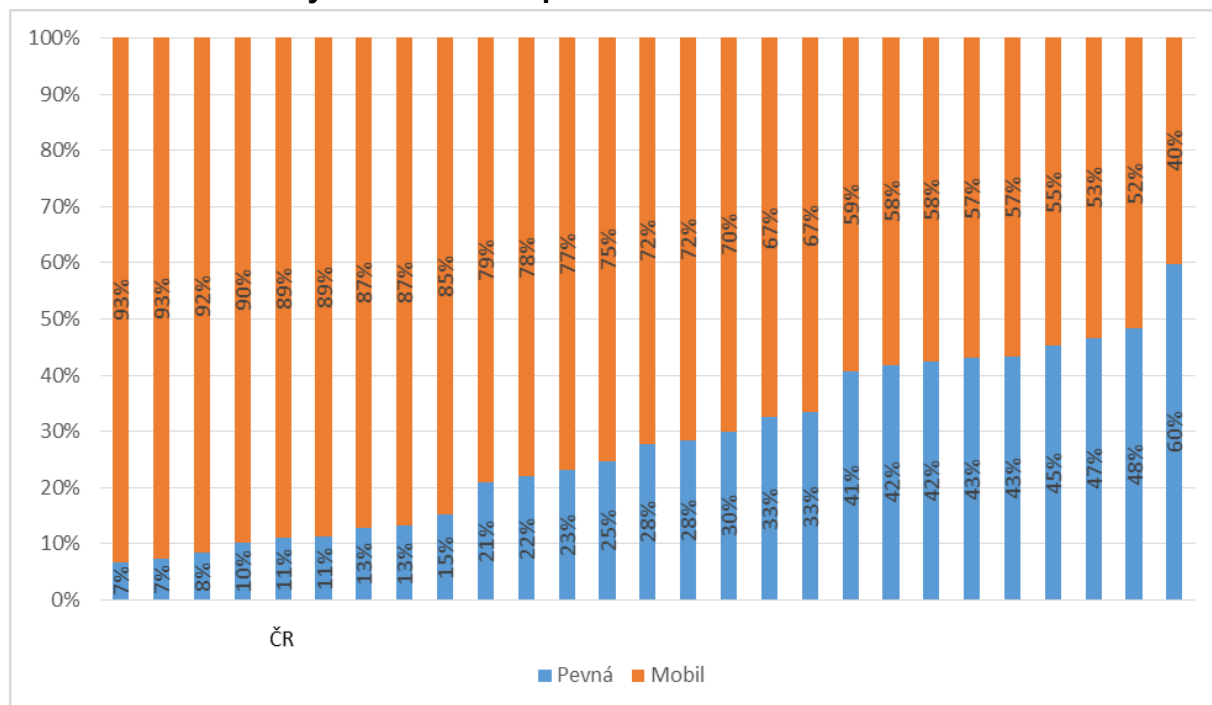
848 **Graf č. 4: Podíl provozu v pevné a mobilní síti**

849
850 Zdroj: ČTÚ (ESD)

851 Pro srovnání Úřad analyzoval penetraci služeb v pevném místě a mobilních služeb
 852 i z pohledu mezinárodního srovnání. Jak ukazuje graf č. 5, Česká republika patří mezi ty státy,
 853 kde mobilní provoz významně převládá nad provozem v pevných sítích.

854 **Graf č. 5: Mezinárodní srovnání provozu v pevném místě a mobilních sítích**
 855 **v členských státech Evropské unie v roce 2013**

856 Zdroj: Interní data EK (pro ostatní členské státy data veřejně nepublikovány)
 857

858 **Závěr:** Úřad prozkoumal možnou substituci služeb poskytovaných v pevném místě
 859 a mobilních služeb. Jak je výše uvedeno, v České republice má počet účastnických stanic stejně
 860 jako provoz klesající tendenci, kterou přebírají mobilní služby, a proto z pohledu substituce na
 861 straně poptávky se mobilní služby jeví jako substitut služeb poskytovaných v pevném místě.
 862 Z pohledu zastupitelnosti na straně nabídky Úřad konstatuje, že konkurenční operátor může
 863 buď okamžitě, nebo v krátkém časovém horizontu poskytnout maloobchodní služby
 864 elektronických komunikací na mobilním trhu jako virtuální operátor. Proto díky této konkurenci
 865 je omezena možnost operátorů služeb v pevném místě jednat nezávisle na současné či
 866 potencionální konkurenci ze strany mobilních služeb. Substituce na straně nabídky je tedy
 867 v podmínkách České republiky též naplněna, proto Úřad považuje mobilní služby za součást
 868 jednoho produktového trhu.

869 **Zastupitelnost služeb podle formy přístupu k VDTS**

870 Úřad zkoumal zastupitelnost služeb podle formy přístupu k VDTS, a to podle technologií
 871 a z hlediska způsobu přístupu účastníka. Pro poskytování VDTS je možné využít infrastrukturu
 872 přístupových sítí v pevném místě vybudovanou na základě kovového vodiče, optických vláken,
 873 koaxiálních kabelů (HFC sítí neboli CATV sítí), bezdrátových sítí (především WiFi) v pevném
 874 místě a přístupové sítě pro mobilní služby (2G, 3G a LTE).
 875

876 Úřad analyzoval poskytování VDTS v pevném místě podle způsobu přístupu účastníka,
 877 tedy zda se jedná o službu poskytovanou na přípojkách VoIP, analogových přípojkách,

878 přípojkách ISDN 2, ISDN 30 či 2 Mbit přípojkách. Poskytování VDTS je ve všech způsobech
879 přístupu účastníka z hlediska užitných vlastností srovnatelné.

880 Poskytovatel VDTS prostřednictvím VoIP může být odlišný od poskytovatele přístupu
881 k internetu. Na kvalitu poskytované VDTS prostřednictvím VoIP tato skutečnost nemá vliv.
882 V obou případech se jedná o dodatečnou službu ke službě přístupu k síti internet. Uživatel
883 přístupu k síti internet má k dispozici širokou nabídku poskytovatelů služeb VoIP ve standardu
884 VDTS a technologicky mu nic nebrání v tom, aby využil nabídky jiného poskytovatele služeb
885 než u přístupu k síti internet. Skutečnost, že poskytovatel VDTS prostřednictvím VoIP může být
886 odlišný od poskytovatele přístupu k internetu, tedy vede k rozšíření nabídky VDTS na
887 maloobchodním trhu.

888 V případě mobilních sítí může být poskytovaná VDTS analyzovaná podle přístupu.
889 Uživatel se může připojit pomocí GSM, UMTS, popřípadě CDMA nebo nově LTE sítí.
890 Poskytování VDTS je ve všech sítích z hlediska vlastností srovnatelné, jediné omezení může
891 být pokrytí signálem. Základní síť pro poskytování mobilních hlasových služeb jsou
892 v současnosti GSM sítě. Pokrývají zhruba 99 – 100 % obyvatelstva, což představuje v zásadě
893 plné pokrytí. Obdobná míra pokrytí GSM sítěmi se vztahuje i na území (94 – 98%). UMTS síť
894 k polovině dubna 2015 pokrývaly od 68,3 % (v případě společnosti Vodafone) až po 83,1 %
895 (v případě společností O2) obyvatelstva. Další rozšiřování sítí UMTS však již není aktuální
896 vzhledem k upřednostnění výstavby sítí LTE. K mírnému zvýšení pokrytí u společností T-Mobile
897 a O2 však může docházet vlivem sdílení sítí.

898 **Závěr:** Vzhledem k výše uvedenému Úřad do věcného vymezení předmětného
899 maloobchodního produktového trhu na základě zastupitelnosti služeb podle formy přístupu
900 k VDTS zahrnul kovové vodiče, optická vlákna, koaxiální kabely (HFC sítě neboli CATV sítě),
901 bezdrátové přístupové sítě v pevném místě. Podle způsobu přístupu účastníka je součástí trhu
902 VDTS realizovaná jak na širokopásmových přístupech k síti internet formou „managed VoIP“,
903 tak klasická VDTS realizovaná na analogových, ISDN a 2 Mbit přípojkách, tak i VDTS
904 poskytovaná na mobilních sítích (GSM, UMTS, CDMA a LTE).

905 **Samostatná VDTS a balíčky služeb**

906 V souladu s doporučeným postupem Komise ve Vysvětlujícím memorandu Úřad rovněž
907 posuzoval nabídku balíčků na maloobchodním trhu, které obsahují nabídku VDTS.

908 I když Komise²⁵ konstatuje, že telefonní služby se na trhu obvykle poskytují společně
909 (jako balíčky přístupu a užití), mají koncoví uživatelé k dispozici různé volby podle jejich
910 preferencí využití. Mohou si proto pořídit přístup a VDTS od jednoho poskytovatele anebo
911 různých poskytovatelů (v případě VDTS se může jednat i o více poskytovatelů). Lze tedy
912 identifikovat samostatné trhy pro přístup a užití.

913 Na maloobchodním trhu jsou služby VDTS nabízeny jak samostatně, tak i jako součást
914 souboru služeb, tzv. balíčků, ve spojení s mobilními hlasovými službami, přístupem k síti internet
915 (v pevném místě i pomocí modemu v síti CDMA, UMTS nebo LTE) a k televiznímu vysílání.
916 Nabízeny jsou jak double play, triple play, quadruple, tak i quintuple²⁶ play balíčky služeb

²⁵ Vysvětlující memorandum, str. 25.

²⁶ Jedná se o balíček pěti služeb (hlasové služby v pevné síti + internet v pevné síti + hlasové služby v mobilní síti + internet v mobilní síti + televizní vysílání).

917 v různých kombinacích. Přínosem pro uživatele je cenové zvýhodnění, administrativní úspora
918 (jedna dodavatelská faktura) a v neposlední řadě to mohou být i kvalitativní výhody. Na druhou
919 stranu při nákupu jednotlivých služeb od různých poskytovatelů má uživatel možnost
920 variabilnějšího výběru, který může více vyhovovat jeho individuálním potřebám.

921 Z hlediska poskytovatele služeb se jedná o obchodní strategii, kdy kombinovanou
922 nabídkou produktů dochází k realizaci výnosů ze sortimentu i rozsahu, včetně snížených
923 nákladů na propagaci a administrativu (billing), tj. ke snížení výrobních a distribučních nákladů.
924 Poskytovány jsou jak balíčky služeb, kdy je uživateli nabízen soubor služeb za jednu cenu, tak
925 soubory služeb s určenou cenou každé služby, kdy na základě odběru více služeb dochází
926 v rámci měsíčního vyúčtování k cenovému zvýhodnění.

927 Na trhu existují i rozdílné cenové nabídky VDTS u segmentu ISDN 30 a 2 Mbit. Tyto
928 nabídky mají charakter individuálních nabídek (nejčastěji prostřednictvím výběrového řízení),
929 kdy je obvyklé, že odběratelé těchto služeb zároveň poptávají i další služby. Tyto nabídky jsou
930 označovány jako „komplexní řešení pro firmy“. Nabídky lze proto označit rovněž jako balíček
931 služeb, kdy dochází pro stranu poptávky k úsporám jak cenovým, tak i administrativním apod.
932 Na straně nabídky pak zejména k realizaci úspor z rozsahu a rozmanitosti služeb, přičemž může
933 docházet v rámci takového balíčku k přelévání nákladů (např. nabídka přístupu za
934 symbolickou 1 Kč, zvýhodněné volání do určitého směru apod.).

935 Při posuzování situace na trhu vycházel Úřad ze zprávy BEREC²⁷ (včetně doporučeného
936 precedentního případu Microsoft). Úřad konstatuje, že na trhu existuje samostatná poptávka po
937 VDTS poskytované v pevném místě, stejně jako po ostatních komponentech nabízených
938 balíčků. Každý z poskytovatelů služeb nabízí VDTS samostatně i s dalšími službami, které však
939 mohou být součástí zvýhodněných balíčků. Na trhu existují průběžné, opakující se, časově
940 omezené zvýhodněné nabídky jednotlivých služeb pro nové i stávající uživatele. Nákup takové
941 zvýhodněné služby může být v některých případech pro uživatele cenově výhodnější než nákup
942 balíčku služeb.

943 Poskytování některých balíčků obsahujících mobilní služby je omezeno pouze
944 (velkoobchodní) nabídkou mobilních operátorů. Na trhu působí konvergovaný poskytovatel jak
945 mobilních služeb, tak i služeb poskytovaných v pevném místě – společnost O2. Společnosti
946 Vodafone Czech Republic a.s. (dále jen „Vodafone“) a T-Mobile Czech republic a.s. (dále jen
947 „T-Mobile“) získávají služby poskytované v pevném místě převážně nákupem na relevantních
948 velkoobchodních trzích č. 4 a 5, především od společnosti CETIN. Pro poskytovatele služeb
949 v pevném místě je možno vytvářet nabídku balíčku s mobilními službami a službami
950 poskytovanými v pevném místě díky existenci velkoobchodního trhu mobilních služeb – přístup
951 a původ volání /originace/ ve veřejných mobilních sítích.

952 **Závěr:** Na základě dostupných informací Úřad, v souladu s doporučeným postupem
953 ve Vysvětlujícím memorandu, konstatuje, že se nejedná o samostatný trh balíčků služeb. Služby
954 VDTS poskytované ve veřejných telefonních sítích v pevném místě jako součást balíčků tak
955 budou posuzovány jako součást předmětného maloobchodního trhu VDTS poskytované ve
956 veřejných telefonních sítích v pevném místě.

²⁷ BEREC report on impact of bundled offers in retail and wholesale market definition

957 **Závěr a shrnutí k věcnému vymezení maloobchodního trhu**

958 Maloobchodní trh veřejně dostupné telefonní služby zahrnuje služby volání generované
959 účastníky s geografickými a negeografickými čísly, volání z telefonních čísel s přístupovými
960 kódy k neveřejným sítím, z VTA (veřejných telefonních automatů) a mobilních telefonů:

- 961 - do vlastní sítě,
- 962 - do ostatních národních pevných sítí vč. neveřejných sítí,
- 963 - do národních mobilních sítí,
- 964 - mezinárodní volání,
- 965 - na linky tísňového volání,
- 966 - na operátorské služby,
- 967 - na informační služby,
- 968 - na účet volaného,
- 969 - na čísla s vyjádřenou cenou,
- 970 - na čísla se sdílenými náklady,
- 971 - prostřednictvím virtuálních volacích karet,
- 972 - prostřednictvím vytáčeného (dial-up) přístupu k internetu.

973 VDTS poskytovaná v pevném místě pro koncové uživatele může být zajišťována jak
974 prostřednictvím klasických PSTN sítí a i širokopásmových sítí jako „managed VoIP“, tak i mobilní
975 sítí. Je poskytována na infrastruktuře přístupových sítí v pevném místě vybudované na základě
976 kovového vodiče, optických vláken, koaxiálních kabelů (příp. HFC sítí), bezdrátových
977 přístupových sítí v pevném místě a mobilních sítí (GSM, UMTS, CDMA, a LTE). Trh zahrnuje
978 jak volání uskutečněná nepodnikajícími fyzickými osobami, tak i právníckými a podnikajícími
979 fyzickými osobami.

980 **Věcné vymezení velkoobchodního trhu**

981 Úřad pro vymezení velkoobchodního trhu a identifikaci subjektů, kteří působí na daném
982 trhu, zvažoval jednotlivá kritéria:

- 983 - Existence vlastního přístupu k hlasovým službám,
- 984 - Existence vlastní ústředny,
- 985 - Přidělené identifikační číslo sítě (držení vlastního OpID),
- 986 - Existence smlouvy o propojení,
- 987 - Přidělené rozsahy telefonních čísel,
- 988 - Zajištění přenositelnosti,
- 989 - cena za terminaci
- 990 - Existence nepřímého propojení.

991 **Vlastní přístup**

992 Přístupem se pro způsob tohoto vymezení rozumí možnost využívat technické
993 prostředky (síťové prvky, přiřazené prostředky) za účelem poskytování hlasových služeb nebo
994 za účelem využívání těchto služeb. Kritérium není indikátorem originujícího operátora, není
995 podstatné.

996 **Vlastní ústředna**

997 Jedná se o elektronické komunikační zařízení, tedy technické zařízení pro vysílání,
998 přenos, směrování a spojování. Provozování uvedených zařízení jsou podmínkou pro
999 poskytování služeb originace.

1000 **Identifikační číslo sítě**

1001 Identifikační číslo sítě (OpID) reprezentuje informaci, která může být použita k řízení
1002 směrování volání (i na přenesená čísla) a je spolu s kódem síťového směrovacího čísla součástí
1003 síťového směrovacího čísla. Přidělení identifikačního čísla sítě a jeho aktivní využívání Úřad
1004 považuje za podmínku pro poskytování služeb originace.

1005 **Propojení**

1006 Propojením se rozumí fyzické a logické spojení veřejných komunikačních sítí za účelem
1007 umožnění komunikace uživatelům jednoho podnikatele s uživateli téhož nebo jiného
1008 podnikatele. Propojení se zajišťuje na základě písemné smlouvy uzavřené mezi operátory,
1009 přičemž operátorem se rozumí podnikatel, který zajišťuje nebo je oprávněn zajišťovat veřejnou
1010 komunikační síť nebo přiřazené prostředky. Přidělení identifikačního čísla sítě a uzavřené
1011 smlouvy o propojení jsou podmínkou pro poskytování služeb originace.

1012 **Rozsahy čísel**

1013 Oprávnění k využívání čísel uděluje Úřad (podle § 30 Zákona) podnikateli zajišťujícímu
1014 veřejnou komunikační síť nebo poskytujícímu veřejně dostupnou službu elektronických
1015 komunikací podle Všeobecného oprávnění²⁸, anebo užívajícímu tuto síť nebo službu. V případě
1016 oprávnění k využívání čísel připojených k neveřejným komunikačním sítím je Úřad oprávněn
1017 udělit toto oprávnění i právnické osobě, která není výše uvedeným podnikatelem. Oprávnění
1018 k využívání čísel tedy není vázáno na vlastnictví komunikační infrastruktury či technických
1019 prostředků a není tedy ani indikátorem originujícího operátora.

1020 **Přenositelnost telefonních čísel**

1021 Podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou
1022 službu elektronických komunikací je povinen zajistit, aby každý účastník, který o to požádá, si
1023 mohl ponechat své telefonní číslo, popřípadě čísla, z rozsahu číslovacího plánu, nezávisle na
1024 podnikateli, který službu poskytuje, v případě geografických telefonních čísel na určeném území
1025 a v případě negeografických telefonních čísel kdekoli na území státu. Tato povinnost se ovšem
1026 neexistuje na přenositelnost telefonních čísel mezi veřejnou pevnou a veřejnou mobilní
1027 komunikační sítí.

²⁸ § 10 odst. 1 písm. b) Zákona

1028 Za povinnost originujícího operátora lze tedy považovat povinnost realizovat
1029 přenositelnost vlastních čísel a zabezpečit i přenositelnost čísel jiných poskytovatelů VDTS,
1030 využívajících jeho OpID na základě Zákona²⁹. Úřad nepovažuje přenositelnost telefonních čísel
1031 za kritérium pro poskytování služeb originace ve VTS, jelikož se jedná o povinnost každého
1032 podnikatele zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu
1033 elektronických komunikací.

1034 **Cena za terminaci**

1035 Je vztažena k povinnostem na terminačním trhu. Jako cena za terminaci jak v pevných,
1036 tak mobilních sítích jsou označeny ceny, které platí operátor směřující provoz do sítě jiného
1037 operátora za účelem ukončení volání v této síti tomuto operátorovi. Služby ukončení volání
1038 (terminace) v jednotlivých veřejných telefonních sítích jsou specifické tím, že ukončit volání
1039 může pouze ten operátor, v jehož síti se volané telefonní číslo nachází. Toto kritérium není
1040 indikátorem originujícího operátora.

1041 **Nepřímé propojení**

1042 Nepřímým propojením se rozumí propojení dvou veřejných komunikačních sítí
1043 prostřednictvím veřejné komunikační sítě třetího podnikatele zajišťujícího veřejnou komunikační
1044 síť. Toto kritérium nemá pro služby originace vypovídající hodnotu, na vlastní originaci tak nemá
1045 vliv. Podniky nepřímo propojené, které nemají aktivní OpID (na úrovni referenční databáze čísel
1046 – tzv. RDČ) pro směrování volání pro služby originace, nepůsobí na vymezeném trhu.

1047 **Vybraná kritéria pro poskytovatele služeb originace ve veřejné telefonní síti v pevném** 1048 **místě**

1049 Na základě vyhodnocení výše uvedených kritérií Úřad dospěl k závěru, že poskytovatel
1050 služeb na předmětném relevantním trhu splňovat následující předpoklady. Musí disponovat:

- 1051 – vlastní ústřednou,
- 1052 – aktivním (využívaným pro směrování) identifikačním číslem sítě,
- 1053 – propojením.

1054 **Služby na velkoobchodním trhu originace**

1055 Úřad dále analyzoval služby na velkoobchodním trhu originace dle specifikovaných
1056 druhů maloobchodních volání uvedených ve věcném vymezení maloobchodního trhu a zjišťoval
1057 odlišnosti v poskytování služeb z hlediska provozních a finančních toků.

1058 Služby na velkoobchodním trhu originace Úřad na základě specifik provozních
1059 a finančních toků rozdělil do těchto základních skupin:

- 1060 – Originace volání na účastnická čísla geografická i negeografická,
- 1061 – Originace volání na účet volaného,

²⁹ Povinnost poskytovat službu přenositelnosti čísel vychází z § 34 Zákona a Opatření obecné povahy č. OOP/10/07.2005-3

- 1062 - Originace volání na čísla služeb se sdílenými náklady,
- 1063 - Originace volání – služby virtuálních volacích karet,
- 1064 - Originace prostřednictvím služby CS/CPS,
- 1065 - Originace pro volání ke službě vytáčeného (dial-up) přístupu k internetu.

1066 Volání na účastnická čísla geografická i negeografická zahrnuje volání na účastnická
1067 čísla do vlastní pevné sítě, dále volání na účastnická čísla do ostatních národních pevných sítí,
1068 volání do národních mobilních sítí a mezinárodní volání. V tomto případě hradí cenu za volání
1069 volající. Provozní a finanční tok je shodný.

1070 U originace na účet volaného volající neplatí cenu za volání na tzv. bezplatná čísla
1071 (freephone čísla 800). Náklady na volání nese poskytovatel služby na těchto číslech.
1072 Poskytovatel přístupu k síti dostává uhrazenou cenou v rámci velkoobchodního vztahu
1073 s propojeným operátorem nebo přímo od poskytovatele služby na čísle 800, pokud je umístěno
1074 v síti poskytovatele přístupu.

1075 Mezi volání na čísla služeb se sdílenými náklady je řazeno volání na čísla
1076 840/841/848/844 (přístupové kódy ke službě elektronických komunikací). Volající platí službu
1077 pouze částečně.

1078 Virtuální volací karty (VCC) lze použít pro volání v rámci České republiky nebo do
1079 zahraničí. Mohou přinášet cenové úspory za telefonování. Jedna z takto poskytovaných služeb
1080 je např. služba poskytovaná pomocí předplaceného účtu SmartCall, která umožňuje volání
1081 z jakékoliv pevné linky, včetně VTA (veřejných telefonních automatů). Po vytočení přístupového
1082 čísla 822 XXX XXX se zadá PIN a poté následně volané číslo. Originující operátor dostává
1083 zapláceno v rámci velkoobchodního vztahu od poskytovatele služeb VCC.

1084 Služba vytáčeného (dial-up) přístupu k internetu využívá PSTN síť, která byla
1085 nejstarším přenosovým médiem pro přístup k síti internet. Technologie, i když ve velmi omezené
1086 míře, se využívá dosud. V praxi proces spojení probíhá tak, že před tím, než dojde k samotnému
1087 připojení k síti internetu, dochází po volbě telefonního čísla daného ISP (internet service
1088 providera) ke krátké komunikaci, při které se modemy dohodnou na vzájemně podporovaných
1089 komunikačních protokolech a rychlostech, poté je spojení sestaveno a dochází k přenosu dat.
1090 Po ukončení přenosu dojde k rozpojení sestavené komunikační cesty. Rychlost stahování dat
1091 při spojení „dial-up“ činí pouze do 56 kbit/s. Volající platí poskytovateli služby přístupu
1092 k Internetu. Originující operátor, v případě, že je odlišný od poskytovatele služby přístupu
1093 k Internetu dostává zapláceno v rámci velkoobchodního vztahu cenu za originaci.

1094 Specifickým případem je i služba volání prostřednictvím volby a předvolby operátora
1095 (CS/CPS). V tomto případě si uživatel zvolil jiného poskytovatele maloobchodní VDTs v PSTN
1096 přístupové síti než je jeho poskytovatel přístupu k veřejné telefonní síti v pevném místě.
1097 Originující operátor – poskytovatel služby CS/CPS nezaplatňuje volání u zákazníka, ale
1098 dostává zapláceno v rámci velkoobchodního vztahu cenu za originaci. Poskytování služby
1099 představuje na velkoobchodním trhu rovněž odlišné provozní a finanční toky.

1100 **Závěr a shrnutí vymezení relevantního trhu**

1101 Relevantní trh zahrnuje tu část přenosu volání z koncového bodu sítě³⁰ po první ústřednu
1102 nebo jiné obdobné zařízení, na kterém je poskytován přístup a propojení ve veřejných
1103 telefonních sítích, přičemž ústřednou se rozumí místní nebo tranzitní ústředna nebo jiné
1104 obdobné zařízení, ve kterém jsou sítě propojeny, a v jejíž přístupové oblasti se nachází koncový
1105 bod veřejné telefonní sítě³¹. V souladu s definicí tohoto relevantního trhu je za původ volání
1106 považován pouze takový případ, kdy se jedná o VDTS³².

1107 Jedná se o službu elektronických komunikací určenou výhradně pro podnikatele
1108 zajišťující veřejně dostupné sítě a poskytující VDTS. Do trhu je zahrnuta i VDTS poskytovaná
1109 vertikálně integrovaným operátorem jako tzv. samozásobení (self-supply), to je volání do vlastní
1110 sítě.

1111 Pro poskytování VDTS lze použít kromě klasické přístupové sítě s účastnickým kovovým
1112 vedením také např. optické sítě, televizní kabelové rozvody, jakož i jiné bezdrátové přístupové
1113 sítě v pevném místě, ale také mobilní sítě.

1114 Služba původu volání (originace) poskytovaná na velkoobchodní úrovni zahrnuje
1115 veškerá volání na geografická a negeografická telefonní čísla v rámci České republiky i do
1116 zahraničí.

1117 Úřad zkoumal dané vymezení trhu z hlediska možných substitutů na straně poptávky
1118 a nabídky a konstatoval, relevantní trh původu volání (originace) ve veřejné telefonní síti
1119 v pevném místě obsahuje jak VDTS v pevném místě, tak i mobilní a VoIP služby.

1120 **Územní vymezení**

1121 Rozhodující většina podnikatelů neomezuje svoji nabídku služeb originace ve veřejné
1122 telefonní síti v pevném místě na vybrané regiony, ale nabízí služby plošně na území celé České
1123 republiky.

1124 Každý podnikatel poskytující původ volání ve veřejné telefonní síti v pevném místě nebo
1125 mobilní síti uplatňuje vůči uživatelům stejné ceny a soutěžní podmínky jsou na celém území
1126 České republiky dostatečně homogenní. Služby tedy nejsou nabízeny v jednotlivých regionech
1127 za zřetelně odlišitelných podmínek.

1128 Úřad proto došel k závěru, že územním vymezením relevantního trhu je území celé
1129 České republiky.

³⁰ Koncovým bodem sítě je dle Zákona fyzický bod, ve kterém je účastníkovi poskytován přístup k veřejné komunikační síti; v případě sítí zahrnujících komunikaci nebo směrování je tento bod určen konkrétní síťovou adresou, která může být spojena s číslem nebo jménem účastníka.

³¹ Veřejnou telefonní síti se dle Zákona rozumí síť elektronických komunikací, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb, a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči, jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový přenos.

³² Veřejně dostupnou telefonní službou se dle Zákona rozumí veřejně dostupná služba elektronických komunikací umožňující přímo nebo nepřímo uskutečňování národních nebo mezinárodních volání.

1130 Časové vymezení

1131 S ohledem na charakter vymezeného trhu se nepředpokládá významná změna v jeho
1132 vývoji, proto je časový rámec pro analýzu vymezen obdobím tří let. Současně bude Úřad
1133 průběžně monitorovat vývoj na tomto relevantním trhu, a pokud by došlo k zásadní změně
1134 směřování vývoje trhu v neprospěch rozvoje hospodářské soutěže, je Úřad oprávněn přistoupit
1135 k opětovné ex-ante regulaci.

1136 3. Test tří kritérií na definovaném trhu

1137 Úřad provedl posouzení níže uvedených tří kritérií pro vymezený trh – původ volání
1138 (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě s cílem prověřit, zda se i nadále jedná
1139 o relevantní trh a zda tedy lze v národních podmínkách České republiky oprávněně uplatnit,
1140 v souladu s § 51 Zákona, regulaci ex ante.

1141 Komise v Doporučení o relevantních trzích uvádí nutnost použít pro identifikaci
1142 relevantního trhu, který není uveden v Doporučení o relevantních trzích test tří kritérií. To
1143 znamená, že pouze trh, na kterém Úřad prokáže, že jsou kumulativně splněna tři kritéria, lze
1144 považovat za relevantní a vhodný pro uložení ex-ante regulace, pokud se na něm následně
1145 prokáže existence SMP. Je proto potřeba prokázat naplnění následujících kritérií:

- 1146 a. přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh,
- 1147 b. struktura trhu nesměřuje v příslušném časovém úseku k účinné hospodářské soutěži,
- 1148 c. uplatňování práva hospodářské soutěže samo o sobě dostatečně neřeší dotčené(á)
1149 selhání trhu.

1150 V případě, že není prokázáno splnění jednoho nebo více kritérií nelze trh označit
1151 z pohledu regulace ex ante za relevantní a uplatnit na něm regulaci podle § 51 Zákona. Při
1152 hodnocení Úřad vycházel zejména z metodiky uvedené v části B) a opatření obecné povahy
1153 č. OOP/1/04.2015-2 Doporučení a podkladů ERG³³.

1154 3.1 Kritérium č. 1 – Přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh

- 1155 V rámci tohoto kritéria jsou jako výtěžné hodnoceny zejména dva druhy překážek
1156 vstupu – strukturální překážky
- 1157 – právní nebo regulační překážky.

1158 Strukturální překážky vstupu vyplývají z velikosti vstupních nákladů nebo povahy
1159 poptávky, které vytvářejí asymetrické podmínky mezi současnými a novými soutěžiteli a brání
1160 novým soutěžitelům ve vstupu na trh nebo jim ho ztěžují. Za strukturální překážku je například
1161 považována situace, kdy je trh charakterizován podstatnými úsporami z rozsahu či sortimentu,
1162 kapacitními omezeními a vysokými počátečními investičními náklady. Související strukturální
1163 překážky mohou také existovat tam, kde poskytování služby vyžaduje část sítě, kterou nelze
1164 technicky replikovat nebo ji lze replikovat pouze za cenu nevhodnou pro soutěžitele.

1165 Právní nebo regulační překážky vyplývají z legislativních, administrativních nebo jiných
1166 opatření, která mají vliv na podmínky vstupu a/nebo postavení operátorů na relevantním trhu.
1167 Právní nebo regulační překážky, které budou s velkou mírou pravděpodobnosti odstraněny ve

³³ ERG Report on Guidance on the application of the three criteria test, str. 10

1168 lhůtě časového vymezení trhu, nejsou považovány za překážku vstupu na trh ve smyslu splnění
1169 tohoto kritéria. Příkladem regulační překážky je stanovení konečného počtu podnikatelů, kteří
1170 mají přístup ke kmitočtovému spektru. Může jím být i regulace cen nebo jiná cenová opatření,
1171 které negativně ovlivňují ziskovost při poskytování služeb na souvisejících trzích a tím i motivaci
1172 podniků ke vstupu na posuzovaný trh.

1173 **3.1.1 Strukturální překážky**

1174 Úřad pro hodnocení strukturálních překážek vstupu na trh hodnotí, v souladu
1175 s dokumentem ERG¹⁸, následující kritéria:

- 1176 • Kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné,
- 1177 • Vysoké počáteční investiční náklady,
- 1178 • Úspory z rozsahu a úspory ze sortimentu.

1179 **Kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelné**

1180 Vzhledem k územnímu vymezení trhu posoudí Úřad infrastrukturu v rámci celé ČR. V ČR
1181 na vymezeném trhu působí 538 podnikatelů nabízejících VDTs. Nicméně nejsou to podnikatelé
1182 disponující infrastrukturou v pevném místě nebo v mobilní síti napříč celou ČR. Rozhodující část
1183 infrastruktury v pevném místě, která pokrývá téměř celé území ČR, vlastní po dobrovolné
1184 separaci nově vzniklá společnost CETIN. U mobilních sítí se jedná o 4 síťové operátory – O2,
1185 T-Mobile a Vodafone disponující frekvencemi pro sítě 2G, 3G a 4G a Air Telecom pro síť 2G.

1186 Úřad považuje za rozhodující zejména vlastnictví přístupové sítě v takovém rozsahu,
1187 který nelze na trhu alternativními soutěžiteli vybudovat (duplikovat). Na trhu není prostor pro
1188 budování další paralelní (duplicitní) infrastruktury srovnatelných parametrů, neboť vynaložení
1189 takových investic by nezajišťovalo jejich ekonomickou návratnost. Pokud jsou v České republice
1190 budovány přístupové sítě, jsou spíše lokálního významu. To by naznačovalo, že společnost
1191 CETIN může jednat nezávisle na svých konkurentech.

1192 Alternativní operátoři budují tyto lokální sítě jen v oblastech, kde je to pro ně ekonomicky
1193 rentabilní. Nové sítě se tedy vyplatí budovat pouze v provozně atraktivních lokalitách. V těchto
1194 oblastech budují sítě především poskytovatelé kabelových televizí, jako je např. společnost
1195 UPC, nebo dochází k budování optických sítí lokálních poskytovatelů služeb.

1196 Nedisponibilita vlastní přístupové sítě pro poskytování služeb na tomto segmentu může
1197 být nahrazena využitím velkoobchodních služeb LLU, bitstream, eventuálně komerční nabídkou
1198 WLR. Přičemž poskytování služeb na bázi velkoobchodní nabídky LLU, může být omezeno
1199 vzhledem k nákladům nutným na kolokaci, jejichž návratnost vyžaduje vyšší koncentraci
1200 zákazníků.

1201 U mobilních sítí zase platí, že frekvence drží síťoví operátoři. Základní sítě pro
1202 poskytování mobilních hlasových služeb jsou v současnosti GSM sítě. Pokrývají zhruba 99 –
1203 100 % obyvatelstva, což představuje v zásadě plné pokrytí. Obdobná míra pokrytí GSM sítěmi
1204 se vztahuje i na území (94 – 98%). Ovšem nedostatek frekvencí jako vzácného zdroje
1205 nepředstavuje bariéru vstupu dalším poskytovatelům mobilních služeb. Poskytovat mobilní
1206 služby na velkoobchodním trhu nemusí jen operátoři, kteří vlastní, nebo jinak disponují fyzickou

1207 infrastrukturu (MNO), ale i operátoři v roli MVNE³⁴, kteří nabízejí služby MVNO³⁵, avšak sami je
1208 nejdříve musí nakoupit od MNO (nebo MNE³⁶). MVNE působící na velkoobchodním trhu jsou
1209 při poskytování služeb do značné míry závislí na podmínkách sjednaných pro nákup služeb od
1210 MNO a jejich vliv na rozvoj plnohodnotné soutěže na relevantním trhu je tak relativně omezený.
1211 I tak ale mohou ovlivňovat podmínky na velkoobchodním trhu a usnadňovat tak vstup novým
1212 MVNO na maloobchodní trh.

1213 **Závěr:** Na základě výše zmíněného Úřad konstatuje, že kontrola infrastruktury může být
1214 vzhledem k omezeným přírodním zdrojům u mobilních sítí a nesnadno duplikovatelné
1215 celoplošné přístupové sítí pro nově vstupující operátory na obou úrovních trhu významnou
1216 a trvalou překážkou vstupu na trh. Ovšem díky možnostem využití velkoobchodních služeb LLU,
1217 bitstream, WLR a velkoobchodních komerčních nabídek ze strany MNO pro vstup MVNE má
1218 Úřad za to, že kritérium kontrola infrastruktury nesnadno duplikovatelná nelze považovat za
1219 významnou a trvalou překážku vstupu na trh.

1220 **Vysoké počáteční investiční náklady**

1221 Obecně platí, že vstup na maloobchodní, či velkoobchodní trh elektronických komunikací
1222 je spojen s vysokými počátečními investičními náklady a to především na vybudování samotné
1223 sítě. V situaci, kdy je poptávka na maloobchodním trhu již satureována, je navíc návratnost
1224 vynaložených investic podmíněna úspěšností při získávání zákazníků konkurenčních operátorů.
1225 To vyžaduje nejen nabídku kvalitních a konkurenceschopných služeb, ale i značné
1226 marketingové náklady na jejich propagaci. Celkově tak lze tento typ vstupu na trh elektronických
1227 komunikací považovat za kapitálově (investičně) náročný.

1228 Velkoobchodní originace je poptávána alternativními operátory kteří nemají vlastní síť
1229 společně s dalšími službami jako je tranzit a terminace volání, tak aby mohli nabízet
1230 maloobchodní hlasové služby. CS/CPS v kombinaci s velkoobchodními přístupovými službami
1231 jako je WLR umožňuje alternativním operátorům postavit maloobchodní nabídku pomocí
1232 přístupu a originace. Přímá alternativa k nákupu velkoobchodní originace volání služeb je získat
1233 přímé spojení ke koncovému uživateli a to buď prostřednictvím vybudování přístupové sítě ke
1234 koncovým zákazníkům, nebo pronájemem již zavedených přístupových sítí jako např. LLU nebo
1235 bitstream. U CS/CPS lze dlouhodobě pozorovat jasný pokles. Popularita CS/CPS služeb
1236 dosáhla vrcholu v letech 2003-2005 a od té doby je na ústupu. Pokles CS/CPS poptávky může
1237 být dán v současnosti zvyšující se nabídkou VoIP řešení od alternativních poskytovatelů. Díky
1238 fix-mobil substituci mohou alternativní operátoři vstupující na maloobchodní mobilní trh ve formě
1239 MVNO pak již na velkoobchodním trhu nakupují služby s definovanými parametry od MNO či
1240 MVNE a jejich vstupní investice jsou relativně zanedbatelné³⁷. Další, časově omezenou,
1241 možností pro nové subjekty na mobilním trhu je národní roaming³⁸.

³⁴ Mobile Virtual Network Enabler – operátor, který nevlastní mobilní radiovou přístupovou síť ani neuzavírá smlouvy s účastníky, ale tvoří nejčastěji prostředníka mezi MNO a MVNO.

³⁵ Mobile Virtual Network Operator - virtuální mobilní operátor, který nabízí mobilní hlasové a datové služby pod svým jménem či obchodní značkou (Branded Reseller), svým koncovým zákazníkům. Využívá k tomu síť či služby svého hostitelského operátora.

³⁶ Mobile Network Enabler – obdoba MNO, ale bez vlastních smluv s účastníky, působí pouze na velkoobchodní úrovni.

³⁷ Relativně zanedbatelné k výši investičních nákladů na vstup síťových operátorů, kteří musí investovat jak do budování vlastní sítě (buď mobilní či pevné) sítě a tak jejich náklady na vstup se pohybují v řádu miliard Kč, zatímco náklady na vstup alternativních operátorů, kteří využívají síť síťového operátora od stovek tisíc či jednotek milionů Kč v přepravech a service providerů až po desítky či například max. stovky milionů Kč v případě plnohodnotného (full) MVNO. Investiční náklady alternativních operátorů jsou ovlivněny také plánovaným objemem poskytovaných služeb, pro které se dimenzuje potřebné kapitálové vybavení a rovněž stávajícím vybavením zájemců o vytvoření alternativního operátora, kdy lze očekávat, že operátoři již působící na jiných trzích elektronických komunikací mohou pro vytvoření alternativního operátora využít své stávající IT (např. úpravou a rozšířením billingového systému).

³⁸ Povinnost současných MNO vyplývající z aukce kmitočtů pustit do své sítě nového operátora

1242 **Závěr:** Na základě výše uvedeného Úřad konstatuje, že mohou existovat vysoké
1243 počáteční investiční náklady spojené se vstupem na trh přístupu. Nicméně díky existenci
1244 velkoobchodních služeb LLU, bitstream, WLR a díky velkoobchodního trhu mobilních služeb pro
1245 MVNO, popřípadě národního roamingu má Úřad za to, že kritérium vysoké počáteční investiční
1246 náklady nelze považovat za významnou a trvalou překážku vstupu na trh.

1247 **Úspory z rozsahu a sortimentu**

1248 Pro síťová odvětví je charakteristické, že jsou podmíněny vysokými fixními a nízkými
1249 variabilními náklady, přičemž průměrné náklady s rostoucím objemem provozu (produktu)
1250 klesají. Dochází tak k poklesu nákladů na jednotku provozu (produktu), a tím je dosahováno tzv.
1251 úspor z rozsahu.

1252 Úspory z rozsahu zavedených operátorů obecně působí jako překážka vstupu na trh pro
1253 nové poskytovatele. Lze usuzovat, že vytvoření vlastní dostatečně velké zákaznické základny,
1254 by nově vstupujícímu subjektu trvalo několik let a po tuto dobu by bylo možné očekávat
1255 asymetrické úspory z rozsahu. Zde však platí, možnost rozložit vstupní investice do delšího
1256 časového období (posun po žebříčku investic) a využít velkoobchodních služeb LLU, bitstream,
1257 či komerční nabídku WLR. U mobilních služeb lze využít velkoobchodní trh mobilních služeb
1258 pro MVNO.

1259 Snížením průměrných nákladů na výrobu dvou nebo více produktů za použití společné
1260 infrastruktury nebo správy provozních a zákaznických systému je dosaženo tzv. úspor ze
1261 sortimentu. Toto vede k vyšší efektivitě a posilování tržní síly jak zavedených, tak nových
1262 subjektů na trhu. Tento argument lze doložit snahou mnoha subjektů na trhu nenabízet jen
1263 služby elektronických komunikací v pevném místě, ale rovněž i mobilní služby a televizní
1264 vysílání.

1265 **Závěr:** Nízké úspory z rozsahu by mohly být pro nově vstupujícího zmírněny využitím
1266 velkoobchodních služeb LLU, bitstream, komerční nabídkou WLR. Význam úspor z rozsahu by
1267 však pro nově vstupujícího MNO byl zmírněn možností využívat národní roaming. Pro mobilní
1268 virtuální poskytovatele na maloobchodních služeb pak platí, že ke vstupu na (maloobchodní
1269 i velkoobchodní) trh nepotřebují vysoké investiční náklady a zpravidla nakupují na velkoobchodě
1270 jen takový objem služeb, který mohou na maloobchodě okamžitě prodat. Dále platí, že všichni
1271 podnikatelé na trhu mohou poskytovat více služeb elektronických komunikací a tedy realizovat
1272 úspory ze sortimentu. Úřad tak za současných podmínek nepovažuje úspory z rozsahu
1273 a sortimentu za významnou překážku vstupu na vymezený velkoobchodní trh.

1274 **Závěr ke strukturálním překážkám:** Z výše uvedeného Úřad konstatuje, že vzhledem
1275 k postupující fixně-mobilní substituci, dostupnosti velkoobchodních přístupových produktům
1276 (LLU a bitstream), rostoucímu pronikání VoIP služeb na trhu neexistují takové strukturální
1277 překážky, které by znemožňovali vstup na tento relevantní trh.

1278 **3.1.2 Právní a regulační překážky**

1279 Právní a regulační překážky vstupu jsou charakterizovány jako překážky, které nejsou
1280 založeny na hospodářských podmínkách, ale vyplývají z legislativních, administrativních nebo
1281 jiných státních opatření, která mají přímý vliv na podmínky vstupu a/nebo postavení operátorů
1282 na relevantním trhu. Právní nebo regulační překážky, které lze odstranit v určitém časovém
1283 horizontu (dle časového vymezení trhu), nejsou považovány Úřadem za překážky vstupu na trh.

1284 Za příklad právních nebo regulačních překážek je považována³⁹ například regulace cen nebo
1285 jiná cenová opatření uložená podnikům, která mají dopad nejen na vstup ale i na postavení
1286 podniku na trhu.

1287 Za právní a regulační překážky vstupu je považováno zejména zkoumání následujících
1288 indikátorů⁴⁰:

- 1289 - Potřeba získání licence nebo jiného oprávnění pro podnikání na trhu
- 1290 - Vliv sektorové regulace uplatněné na souvisejících trzích

1291 **Potřeba získání licence nebo jiného oprávnění pro podnikání na trhu**

1292 V podmínkách České republiky není od roku 2005 vstup na trh elektronických komunikací
1293 licencován. Podnikatel pouze provádí oznámení o zahájení, změně, přerušení, nebo ukončení
1294 činností elektronických komunikací do evidence podnikatelů, která je pro poskytovatele služeb
1295 v elektronických komunikacích obdobou k živnostenskému oprávnění. Tento způsob
1296 oznamování nepovažuje Úřad za překážku vstupu.

1297 **Závěr:** Na základě výše uvedeného nepovažuje Úřad potřebu získání licence nebo
1298 jiného oprávnění pro podnikání na trhu za překážku vstupu na velkoobchodní i související
1299 maloobchodní trh.

1300 **Vliv sektorové regulace uplatněné na souvisejících trzích**

1301 Za regulační překážku vstupu na maloobchodní potažmo velkoobchodní trh je možné
1302 v případě některých specifických subjektů považovat sektorovou regulaci velkoobchodních cen
1303 za terminaci volání v pevných a mobilních sítích V případě nových a rozvíjejících se operátorů
1304 však spíše platí, že objem provozu terminovaného v sítích ostatních operátorů převyšuje objem
1305 provozu terminovaného ve vlastní síti, a nižší cena za terminaci stanovená Úřadem ve výši
1306 účelně a efektivně vynaložených nákladů tak menším operátorům vstup na velkoobchodní trh
1307 usnadňuje. Naopak jako regulační bariéru vstupu je v případě potenciálních mobilních operátorů
1308 možno hodnotit regulaci cen mezinárodního roamingu. Přestože tato regulace není překážkou
1309 vstupu sama o sobě a je uplatněna na všechny subjekty (mobilních operátorů) na trhu, lze
1310 očekávat její dopad na očekávanou výši zisku nových subjektů po vstupu na trh a tedy i úvahy
1311 o samotném vstupu na trh. Za další sektorovou regulaci lze považovat regulaci na relevantních
1312 trzích č. 4⁴¹, 5⁴² a 6⁴³. Jedná se především o velkoobchodní nabídky bitstream a LLU, které
1313 umožňují novým operátorům vstoupit na vymezený trh a nabízet své služby na
1314 širokopásmových přípojkách.

1315 **Závěr:** Na základě výše uvedeného nepovažuje Úřad vliv sektorové regulace za
1316 překážku vstupu na trh. Odrazujícím účinkem může v případě některých potencionálních
1317 mobilních operátorů působit cenová regulace mezinárodních roamingových služeb, která může
1318 snižovat ziskovost při poskytování služeb a tedy i motivaci služby poskytovat (resp. motivaci
1319 vstoupit na trh). Naopak nově vstoupivší operátoři mohou těžit z regulace cen za terminaci a

³⁹ Čl. 13 Doporučení.

⁴⁰ ERG Report on Guidance on the application of the three criteria test, str. 11

⁴¹ Trh č. 4 – velkoobchodní (fyzický přístup k infrastruktuře sítě (včetně sdíleného nebo plného zpřístupnění účastnického vedení) v pevném místě

⁴² Trh č. 5 – velkoobchodní širokopásmový přístup v sítích elektronických komunikací

⁴³ Trh č. 6 – velkoobchodní koncové segmenty pronajatých okruhů bez ohledu na technologii použitou k zajištění pronajaté nebo vyhrazené kapacity

1320 regulace velkoobchodních přístupových trhů (LLU a bitsream). Tato regulace může jejich vstup
1321 na relevantní trh usnadnit.

1322 **Závěr ke kritériu č. 1: Úřad konstatuje, že první kritérium není splněno. Na**
1323 **vymezeném velkoobchodním trhu neexistují v České republice významné a trvalé**
1324 **překážky vstupu na trh.**

1325 **3.2 Kritérium č. 2 – Struktura trhu nesměruje v příslušném časovém úseku k účinné**
1326 **hospodářské soutěži**

1327 Cílem druhého kritéria je posoudit, zda struktura vymezeného trhu není takové povahy,
1328 která jej, i přes prokázanou existenci významných a trvalých překážek vstupu⁴⁴, předurčuje
1329 k rozvoji účinné hospodářské soutěže v příslušném časovém období.

1330 Řádné vyhodnocení druhého kritéria tedy předpokládá naplnění kritéria prvního. Protože
1331 však Úřad při hodnocení prvního kritéria nedospěl k závěru, že vstupu na velkoobchodní trh
1332 brání významné a trvalé překážky, lze druhé kritérium vyhodnotit toliko „pro úplnost“, a to
1333 posouzením, zda další charakteristiky trhu (viz níže) napomáhají (urychlují) jeho rozvoj směrem
1334 k účinné hospodářské soutěži (k tomu rozvoji je však předurčen již na základě závěrů hodnocení
1335 prvního kritéria).

1336 Zkoumání druhého kritéria Úřad zaměřil výhledově, tzn., že analyzoval předpokládaný
1337 vývoj trhu z hlediska vymezeného časového rámce. Přitom Úřad posuzoval v souladu
1338 s Doporučením o relevantních trzích nikoli to, zda v daném časovém rámci bude skutečně
1339 dosaženo účinné hospodářské soutěže, nýbrž zda existují jednoznačné důkazy svědčící o tom,
1340 že se trh v rámci sledované doby chová dynamicky, a že je tedy předpoklad dosažení účinné
1341 hospodářské soutěže, aniž by bylo třeba daný trh regulovat ex ante.

1342 Úřad v rámci tohoto kritéria, v souladu s dokumentem ERG⁴⁵, postupně hodnotil níže
1343 uvedené parametry. Ty jsou do značné míry obdobné s parametry vyhodnocovanými v rámci
1344 samotné analýzy úrovně konkurenčního prostředí a hledání podniku s významnou tržní silou.
1345 Cílem je zhodnotit, zda i přes překážky vstupu na trh (které však Úřad nenalezl) existuje
1346 potenciál pro rozvoj hospodářské soutěže na vymezeném trhu.

1347 Vyhodnocovaná kritéria:

- 1348 - Tržní podíl a jeho vývoj,
- 1349 - Vývoj cen,
- 1350 - Vývoj trhu
- 1351 - Bariéry růstu,
- 1352 - Překážky přechodu účastníků mezi poskytovateli služeb,
- 1353 - Potenciální konkurence

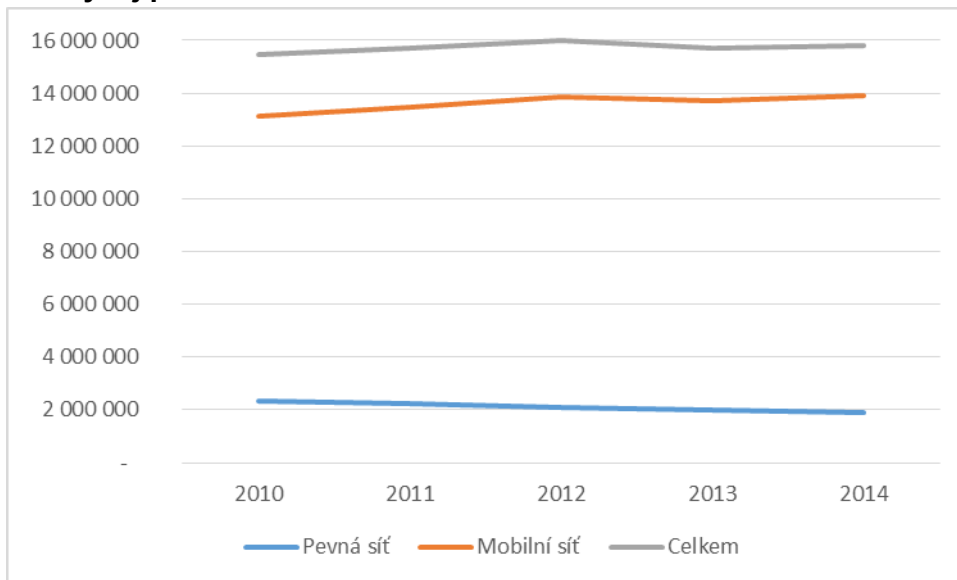
⁴⁴ Viz např. recitál 15 na str. 3 [Doporučení](#), ve kterém EK uvádí, že i když se trh vyznačuje velkými překážkami vstupu, mohou jiné strukturální faktory na tomto trhu znamenat, že trh stále směřuje k tomu, aby se stal účinně konkurenčním v příslušném časovém období.

⁴⁵ ERG Report on Guidance on the application of the three criteria test

1354 **Tržní podíl a jeho vývoj**

1355 Úřad vyhodnotil vývoj velkoobchodního a souvisejícího maloobchodního trhu, trendy
1356 a tržní podíly za účelem posouzení současné situace a predikce budoucího vývoje trhu. Níže
1357 uvedený graf ukazuje vývoj počtu uživatelů VDTS. U služeb v pevné síti se jedná o účastnické
1358 stanice a u mobilních služeb o počet SIM karet.

1359 **Graf č. 6: Vývoj počtu uživatelů VDTS**

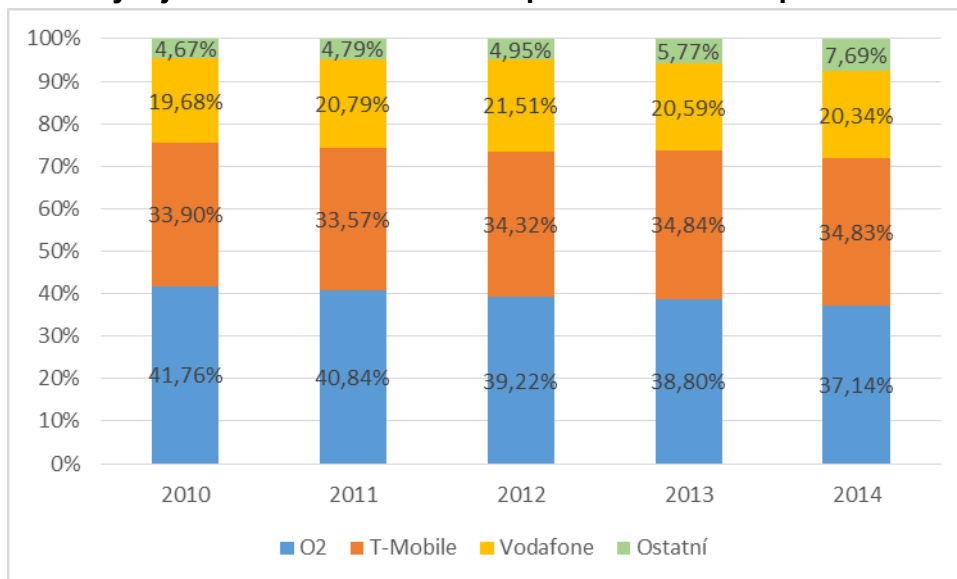
1360
1361 Zdroj: ČTÚ (ESD)

1362 Od roku 2010 dochází k mírnému poklesu počtu účastnických stanic. Penetrace na
1363 100 obyvatel klesla z 22,3 % v roce 2010 na 17,9 % v roce 2014. U mobilních služeb dochází
1364 k mírnému růstu počtu aktivních SIM karet, což lze považovat i za důsledek rozšíření nabídky
1365 služeb od nově vstupujících subjektů – MVNO⁴⁶. Penetrace SIM karet v České republice se
1366 pohybovala v roce 2014 na 132 %, což odpovídá průměru EU – 131,6 %.

1367 Níže je uveden maloobchodní tržní vývoj podílů na základě počtu uživatelů VDTS.

⁴⁶ Ke konci roku 2014 působí na mobilním trhu 119 MVNO/MVNE.

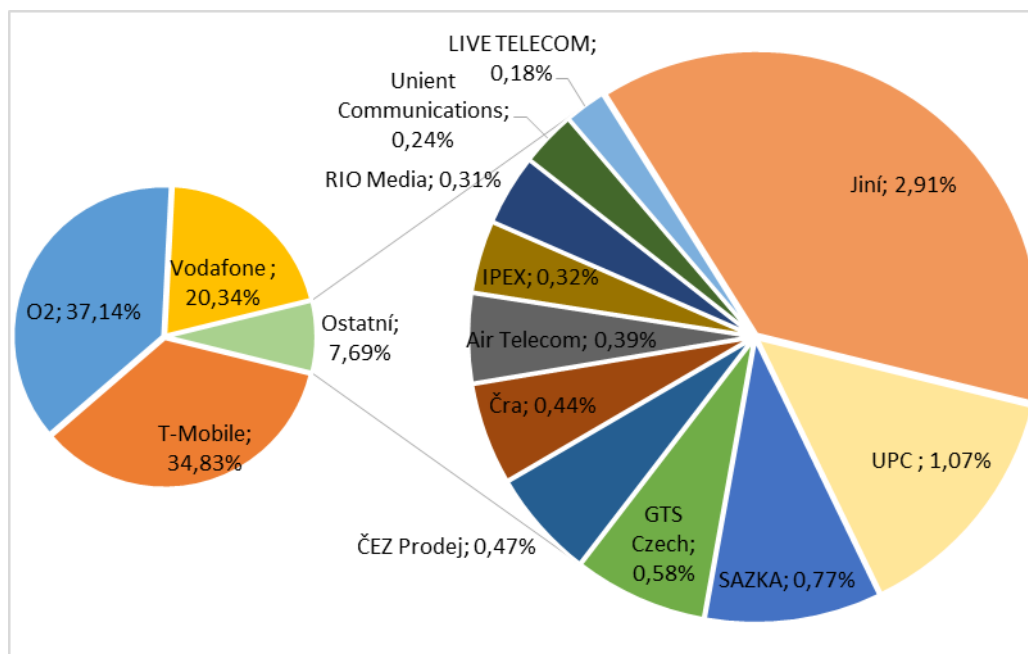
1368 **Graf č. 7: Vývoj maloobchodních tržních podílů na základě počtu uživatelů VDTS**

1369
1370 Zdroj: ČTÚ (ESD)

1371 Podíl účastníků společnosti O2 dlouhodobě klesá jak v segmentu pevných linek, díky
1372 poklesu přípojek, resp. účastnických stanic, tak i v segmentu mobilní sítě. Za pět let klesl počet
1373 uživatelů VDTS u O2 o 9 %. V roce 2010 měla společnost O2 takřka 42 % podíl na trhu. Ke
1374 konci roku 2014 už tento podíl činil 37, %. Naproti tomu roste podíl ostatním hráčům především
1375 malým alternativním operátorům na trhu.

1376 **Graf č. 8: Tržní podíly na maloobchodním trhu podle počtu účastníků VDTS k 31. 12. 2014**

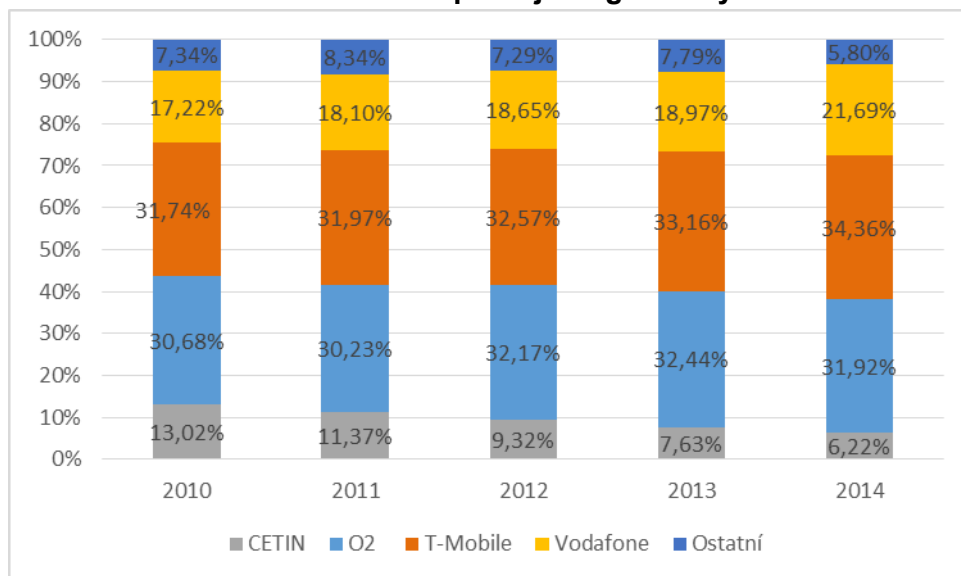

1378
1379 Zdroj: ČTÚ (ESD)

1380 Úřad dále analyzoval tržní podíly z hlediska velkoobchodního prodeje originovaných
1381 minut, do kterého dle věcného vymezení patří i samozásobení (self-supply). Zde je potřeba
1382 zmínit, že díky dobrovolné separaci společnosti O2, tak na velkoobchodním trhu původu volání
1383 ve veřejných mobilních telefonních sítích působí společnost O2 a na velkoobchodním trhu
1384 původu volání ve veřejných sítích poskytovaných v pevném místě společnost CETIN.

1385 S poklesem účastnických stanic v pevném místě klesají i originované minuty, tento trend je vidět
 1386 právě u společnosti CETIN, která působí jen na trhu služeb v pevném místě. Stejný propad je
 1387 vidět u skupiny ostatních, ve které jsou též jen společnosti působící na trhu v pevném místě.
 1388 Naproti tomu se zvyšuje podíl tří mobilních síťových operátorů, především společnosti
 1389 Vodafone, díky boomu mobilních virtuálních operátorů.

1390 **Graf č. 9: Podíl velkoobchodního prodeje originovaných minut**

1391 Zdroj: ČTÚ (ESD)
 1392

1393 **Závěr:** Úřad očekává, že na maloobchodním trhu bude docházet k dalšímu růstu
 1394 poskytovatelů služeb jak v pevném místě, tak mobilních služeb, kteří budou mít pozitivní vliv na
 1395 konkurenční tlak na velkoobchodním trhu. Kritérium tržních podílů tak hovoří ve prospěch
 1396 hypotézy o dalším rozvoji konkurence na maloobchodním trhu.

1397 Vývoj cen

1398 Někteří poskytovatelé VDTS v pevném místě si stále účtují cenu za přístup k VTS, resp.
 1399 někdy označovanou za používání hlasových služeb. Tento trend je však již na ústupu. Operátoři
 1400 nabízejí tarify, které obsahují volné minuty a cena za přístup je již obsažena v tomto paušálu
 1401 (měsíční ceně). Stejně tak poskytovatelé služeb VoIP si účtují převážně měsíční ceny, které již
 1402 zahrnují „volné“ minuty, tedy minuty, které již nejsou samostatně zpoplatňované.

1403 Na rozdíl od služeb v pevných sítích se u mobilních služeb neplatí cena za přístup
 1404 k mobilní síti zvlášť, ale cena za přístup k mobilní síti je již obsažena v cenách volání.

1405 Pro posouzení dlouhodobého vývoje cenové hladiny na maloobchodním trhu uvádí Úřad
 1406 v tabulce č. 2 vývoj průměrného maloobchodního výnosu⁴⁷ za 1 minutu volání v období let 2010-
 1407 2014. Z tabulky vyplývá, že od roku 2010 dochází k významnému poklesu průměrného výnosu.
 1408 Průměrný maloobchodní výnos za minutu volání se v roce 2014 pohyboval na úrovni
 1409 53,30 % ceny z roku 2010.

⁴⁷ Průměrný maloobchodní výnos za 1 minutu volání je podílem veškerých maloobchodních výnosů za hlasové služby a celkového počtu reálně provolaných minut za všechny operátory působící na trhu.

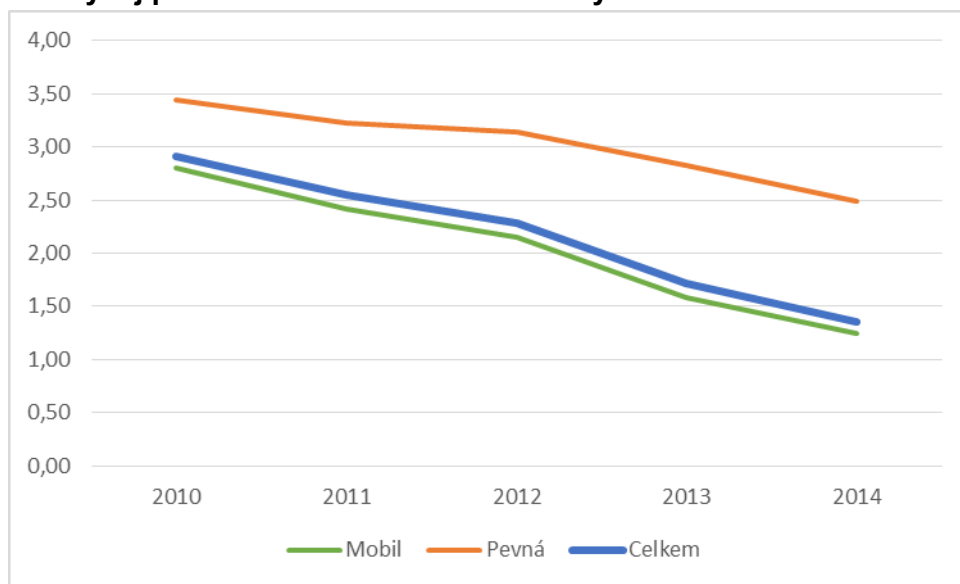
1410 **Tabulka č. 2: Vývoj průměrného maloobchodního výnosu za 1 minutu volání**

Rok	Průměrná maloobchodní cena za 1 min. volání v Kč bez DPH	% meziroční změna	% změna k roku 2010
2010	2,91	-	-
2011	2,54	-12,56%	-12,56%
2012	2,28	-10,37%	-21,63%
2013	1,72	-24,74%	-41,02%
2014	1,36	-20,82%	-53,30%

1411 Zdroj: ČTÚ (ESD)

1412 V grafu č. 10 je výše popsaný vývoj znázorněn odděleně pro mobilní a pevnou síť a poté
 1413 i celkově. U služeb v pevných sítích za posledních pět let průměrný maloobchodní výnos za
 1414 1 minutu volání klesl o 28 % z 3,44,- Kč v roce 2010 na 2,49 Kč v roce 2014. U mobilních služeb
 1415 klesl průměrný maloobchodní výnos za 1 minutu volání o 58 % v období 2010-2014 z 2,99 na
 1416 1,24 Kč/min.

1417 **Graf č. 10: Vývoj průměrného maloobchodního výnosu na 1 minutu volání**

1418 Zdroj: ČSÚ (ESD)
 1419

1420 **Závěr:** Úřad z výše popsaného konstatuje, že na trhu dochází k dlouhodobému poklesu
 1421 maloobchodní cenové hladiny, a tento vývoj považuje za signál fungujícího konkurenčního
 1422 prostředí, jelikož na trhu klesá průměrný výnos na 1 minutu volání současně se zvyšujícím se
 1423 hlasovým provozem.

1424 **Vývoj trhu – trendy**

1425 Trh původu volání ve veřejné telefonní síti v pevném místě zažívá výrazné strukturální
 1426 vývoj. Stejně jako v případě přístupových služeb, konkurence na trhu pro vznik velkoobchodní

1427 volání je silně ovlivněna větší využitím mobilních služeb. Obecně platí, že je možno pozorovat,
1428 že substituce od mobilní telefonie je mnohem intenzivnější na trhu volání, než na trhu přístupu
1429 samotném. I když pevné a mobilní hovory nejsou považovány za dokonalé symetrické
1430 substituty, mobilní služby vykonávají značný tlak na velkoobchodní originaci v pevném místě.
1431 Lze předpokládat, že poptávka po službách CS/CPS, za účelem nabízení maloobchodních
1432 služeb pro zákazníky, kteří spoléhají na PSTN, bude dále klesat, zejména s ohledem na přechod
1433 na IP síť. Alternativní operátoři mohou využívat velkoobchodní trh (LLU, bitstream, WLR), díky
1434 velkoobchodnímu trhu mobilních služeb vznikají noví MVNO a MVNE. Všechny tyto příklady
1435 svědčí o narušení překážek vstupu na tento trh. Navíc lze očekávat, že tento trend bude
1436 pokračovat i v budoucnu.

1437 Kromě toho se Úřad zabýval i dalšími vlivy na maloobchodním trhu, které mohou do jisté
1438 míry ovlivňovat velkoobchodní trh. Mezi ně lze zařadit OTT služby a balíčky služeb

1439 • **Over the top (OTT) služby**

1440 Na maloobchodní úrovni dochází k nárůstu poptávky a rozvoji OTT služeb, které jsou
1441 výsledkem zvyšující dostupnosti širokopásmového připojení přes pevné i mobilní platformy.
1442 Kromě toho mohou některé OTT služby růst do takové míry, že mohou být považovány za
1443 alternativu k tradičním službám elektronických komunikací, jako hlas a SMS. Tyto služby by
1444 mohly mít narušující vliv na současné obchodní modely provozovatelů infrastruktury, protože
1445 mnoho z těchto služeb je nabízeno zdarma. Technologický vývoj (rozvoj LTE a chytrých
1446 mobilních telefonů) bude mít pravděpodobně za následek další rozšíření OTT služeb.
1447 V některých případech mohou provozovatelé infrastruktury vyvinout své vlastní OTT služby.
1448 Nicméně některé OTT služby stále čelí omezení, jakým je např. požadavek, aby uživatelé byli
1449 připojeni současně apod. Lze však předpokládat, že význam těchto služeb bude i nadále růst
1450 a budou mít čím dál větší vliv zejména na maloobchodní úrovni. Bez ohledu na toto, budou
1451 tito poskytovatelé OTT služeb stále vyžadovat základní infrastrukturu.

1452 • **Balíčky služeb**

1453 Balíčky služeb získávají na popularitě v celé Evropské unii, i když jejich rozšíření se liší
1454 mezi jednotlivými členskými státy. Podle Eurobarometer⁴⁸, necelá polovina domácností v EU
1455 (46 %) využívá k lednu 2014 nějaký druh balíčku. V České republice se jedná o 23 %
1456 domácností. Balíčky nabízené na maloobchodní úrovni mohou být složeny jak z regulovaných,
1457 tak i neregulovaných velkoobchodních vstupů (např. televizní vysílání). Vysokou míru penetrace
1458 lze spatřit zejména u přístupu k širokopásmovému připojení a hlasových služeb v pevném místě.
1459 Díky konkurenci, ale i regulaci na velkoobchodních trzích dochází k tomu, že poskytovatelé,
1460 kteří nemají vlastní infrastrukturu, mohou pomocí různých druhů přístupu k sítím jejich
1461 konkurentů (např. LLU, bitstream, nebo jako MVNO) poskytovat všechny typy balíčků. Samotná
1462 možnost WLR popřípadě LLU a bitstream přístupu pro poskytování VDSL pravděpodobně není
1463 ekonomicky životaschopná. Stejně úvahy platí pro síť kabelové televize a FTTx. Ovšem i díky
1464 nabídce balíčků služeb se zvyšuje počet přístupu k síti internet, což naznačuje, že koncoví
1465 uživatelé oceňují další možnosti širokopásmového přístupu, jako IPTV, či přístup k VTS.

1466 **Závěr:** Jak bylo vysvětleno výše, trh pro původ volání ve veřejné telefonní síti v pevném
1467 místě již není charakterizován vysokými a trvalými překážkami vstupu na trh. Trh velkoobchodní

⁴⁸ Special Eurobarometer 414, E-communications and telecom single market household survey, report, January 2014 str. 66

1468 originace proto směřuje v dlouhodobém období k účinné hospodářské soutěži. Úřad
1469 předpokládá, že postupem času, bude samostatný přístup k VTS v pevném místě stále méně
1470 poptáván od koncových uživatelů. Kromě toho, mění se chování spotřebitelů vůči jiným
1471 službám elektronických komunikací, jako jsou např. mobilní služby, povede pravděpodobně
1472 k poklesu poptávky po klasických službách v pevném místě.

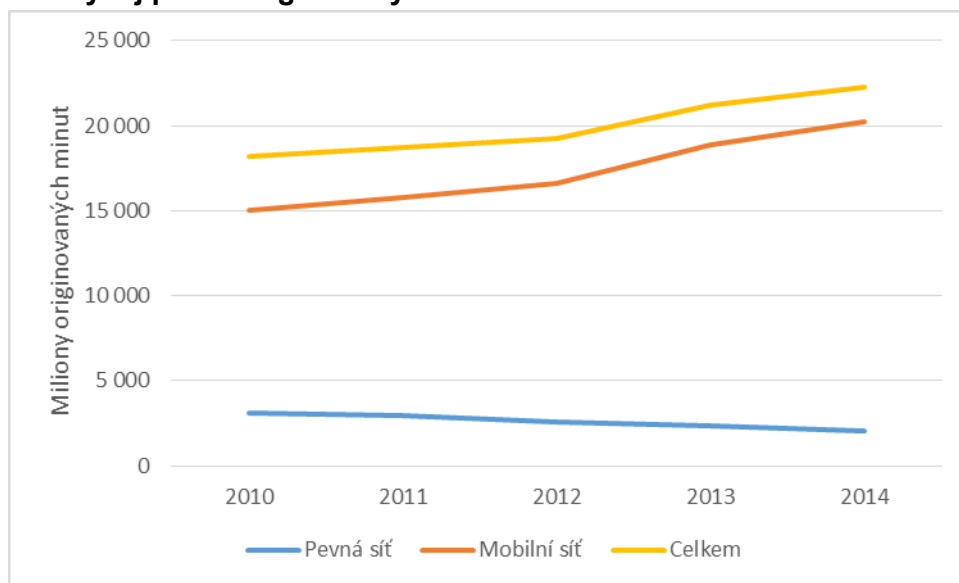
1473 **Bariéry růstu**

1474 V kritériu bariéry růstu hodnotí Úřad charakter vymezeného trhu s ohledem na další
1475 perspektivu jeho rozvoje, tedy zda existuje potenciál jeho dalšího růstu, který by mohl motivovat
1476 ke vstupu nové subjekty, či zda naopak zde existují bariéry jeho rozvoje.

1477 V současné době lze označit jak budování LTE sítí jako intenzivní a u NGA sítí podle
1478 připravovaného Národního plánu rozvoje sítí nové generace Úřad očekává výrazné oživení
1479 výstavby těchto sítí. Na straně nabídky dochází díky velkoobchodním nabídkám ke
1480 zkvalitňování ve využívání jak disponibilních frekvencí, tak infrastruktury pro pevnou síť, tak
1481 i průběžné provádění vylepšení (upgrade) stávajících sítí.

1482 Jak ukazuje graf č. 11, hlasové služby jsou stále mírně rostoucím segmentem. Od roku
1483 2012 dochází k výraznému růstu objemu volání. Lze předpokládat, že tento jev je způsobem
1484 faktem, že velká část zákazníků díky zavádění tarifů s neomezeným voláním, především
1485 v mobilních sítích svou spotřebu navýšila. Je tedy možno předpokládat, že sice i nadále bude
1486 docházet k růstu v počtu originovaných minut, ne však již tak výraznému.

1487 **Graf č. 11: Vývoj počtu originovaných minut na maloobchodě**

1488 Zdroj: ČTÚ (ESD)
1489

1490 K výraznému růstu spotřeby dochází u mobilních datových služeb⁴⁹. Stejně jako
1491 u pevných sítí, lze očekávat i u mobilních sítí přechod od klasických hlasových služeb
1492 k hlasovým službám poskytovaných v datových sítích. Vliv na tento přechod bude mít především
1493 rozvoj LTE sítí a zavedení VoLTE. Úřad očekává, že tento trend bude pokračovat i ve

⁴⁹ Mezi roky 2012 a 2014 narostl celkový objem přenesených dat o 92 %.

1494 sledovaném období. V této souvislosti je třeba zmínit i vliv OTT služeb nabízených přes datové
1495 síť.

1496 **Závěr:** Úřad identifikoval jako možnou bariéru růstu nasycenost trhu u klasických
1497 hlasových služeb, která by v kombinaci s možnými vysokými náklady na přechod (vyhodnocené
1498 níže) mohla představovat překážku dalšího rozvoje pro nově vstupující subjekty. Na druhou
1499 stranu tato možná bariéra růstu může být vyvážena počtem uživatelů datových služeb, kde tento
1500 trh není zcela nasycen.

1501 **Překážky přechodu účastníků mezi poskytovateli služeb**

1502 V kritériu překážky přechodu Úřad posuzuje, zda na velkoobchodním či souvisejícím
1503 maloobchodním trhu neexistují významné překážky přechodu mezi jednotlivými poskytovateli
1504 služeb, které by buď omezovaly ochotu účastníků (tj. na maloobchodním trhu) přecházet či
1505 ztěžovaly realizaci přechodu operátorům na velkoobchodním trhu. Významné překážky
1506 přechodu by tak omezovaly rozvoj konkurenčního prostředí.

1507 Překážky přechodu mohou mít různé formy jako např. náklady na přenos čísla, náklady
1508 na nový účastnický terminál (koncové zařízení), vyrovnání závazku vůči stávajícímu
1509 operátorovi, úhradu zálohy, ztrátu bonifikace nebo jiné výhody zohledňující „VIP členství“ apod.
1510 a mohou být jak na maloobchodní, tak i velkoobchodní úrovni trhu. Za překážku přechodu lze
1511 považovat i administrativní náročnost a délku realizace přechodu účastníka mezi jednotlivými
1512 poskytovateli služeb na maloobchodní úrovni trhu. Administrativní náročnost přechodu však má
1513 stejně tak dopad i na trh velkoobchodní. Překážky přechodu tedy mohou existovat na obou
1514 úrovních trhu.

1515 Při posuzování překážek přechodu na maloobchodním trhu je třeba vzít do úvahy jak
1516 jednání poskytovatele služeb, od něhož účastník odchází, tak i jednání poskytovatele služeb,
1517 k němuž účastník přechází.

1518 Při přenosu čísla mezi dvěma poskytovateli vznikají opouštěnému operátorovi náklady,
1519 které může v souladu se Zákonem⁵⁰ účtovat přejímajícímu operátorovi (tj. na velkoobchodní
1520 úrovni). Na maloobchodním trhu tak opouštěný operátor již zpravidla žádné další ceny
1521 odcházejícím uživatelům neúčtuje⁵¹. V této souvislosti Úřad zmiňuje i zákonnou úpravu⁵²
1522 náležitostí smlouvy mezi podnikateli a uživateli, podle níž jsou smluvní ujednání, která by
1523 obsahovala takové podmínky a postupy pro ukončení smlouvy, které jsou odrazující od změny
1524 poskytovatele služeb elektronických komunikací, neplatná. V současné době by lhůta pro
1525 přenesení telefonního čísla neměla trvat déle než 4 pracovní dny⁵³ a Úřad tuto lhůtu nepovažuje
1526 za (výraznou) administrativní překážku pro uživatele při realizaci přenosu čísla mezi operátory.
1527 Úřad však identifikoval dílčí problémy s prodlužováním faktické doby pro přenesení čísla
1528 z důvodu uplatnění celé smluvně stanovené výpovědní doby, a to i v případě výpovědi z důvodu
1529 podané žádosti u jiného operátora o přenesení čísla. Pro nápravu tohoto stavu Úřad připravil

⁵⁰ Viz § 55 odst. 1 Zákona.

⁵¹ V praxi se výjimečně lze setkat i s operátory, kteří uživatelům účtují cenu za přenesení čísla do cizí sítě, nicméně jejich existence potvrzuje obecné pravidlo, podle něž uživatelé opouštěným operátorům za přenos čísla neplatí.

⁵² Viz § 63 odst. 8 Zákona.

⁵³ Viz čl. 5 odst. 4 v [OOP/10/10.2012-12](#), kterým se stanoví technické a organizační podmínky pro realizaci přenositelnosti telefonních čísel a zásady pro účtování ceny mezi podnikateli v souvislosti s přenositelností telefonních čísel, a které nabylo účinnosti dne 1. září 2013.

1530 a Ministerstvu průmyslu a obchodu předal návrh potřebné legislativní úpravy formou změny
1531 Zákona.

1532 Většina poskytovatelů služeb na maloobchodním trhu se chová vůči nově příchozímu
1533 účastníkovi vstřícně a náklady spojené s přechodem na příchozího účastníka formou
1534 jednorázových cen nepřenáší⁵⁴. Existují však i operátoři, kteří na účastníka tyto náklady na
1535 přechod přenáší, a to v řádu několika set korun⁵⁵. Celkově však lze konstatovat, že ceny
1536 požadované alternativními operátory za přenesení čísla nepředstavují pro uživatele vážnější
1537 překážku přechodu. To potvrzuje i konstantně rostoucí počet přenesených čísel především
1538 u mobilních služeb, který mezi lety 2010 a 2014 vzrostl o 70 %. V pevných sítích bylo realizováno
1539 v roce 2014 více než 53 000 portací telefonních čísel, tj. více než 846 000 jednotlivých
1540 telefonních čísel. Mezi lety 2010 a 2014 tak vzrostl počet objednávek o 43%.

1541 Mezi skutečnosti, ovlivňující bariéry přechodu z pohledu koncového uživatele, patří
1542 volání ve vlastní síti operátora. Účastník, který je motivován k využívání této služby (nižšími
1543 cenami za volání ve vlastní síti), bude mít nižší motivaci k přechodu, zejména pokud v rámci
1544 jedné sítě existují určité uzavřené skupiny s trvalými vazbami (rodina, přátelé, spolupracující
1545 osoby). I u levnějších, tzv. neomezených, tarifů je toto rozlišování cen za volání v rámci vlastní
1546 sítě a národních volání do jiných mobilních a pevných sítí zachováno. U všech tří síťových
1547 operátorů je do vlastní sítě směřováno více než 60 % hlasového provozu. Podíl těchto volání
1548 na celkových voláních měl růstový trend. Úřad proto považoval strukturu nabídek, která
1549 zvýhodňuje volání do vlastní sítě za určité omezení pro nového poskytovatele služeb na trhu,
1550 neboť toto může představovat zvýšení nákladů na získání nových účastníků. Na druhou stranu
1551 takováto zvýhodnění mohou být pro skupiny uživatelů citlivějších na cenu výhodná a jsou jedním
1552 z parametrů, které uživatelé zvažují při výběru služby, a který je tak i nástrojem pro odlišení
1553 nabídek mezi operátory a vzájemnou konkurenci mezi nimi.

1554 Pro hodnocení druhého kritéria jsou neméně důležité i náklady na přechod, které vznikají
1555 na velkoobchodní úrovni. Velkoobchodní náklady v podmínkách České republiky zahrnují
1556 především velkoobchodní platby za přenesení telefonního čísla, které musí být ze Zákona⁵⁶
1557 nákladově orientované. Aktuální výše velkoobchodních cen, účtovaná opouštěnými mobilními
1558 operátory, se pohybuje kolem 200 Kč za jednotlivé číslo (nižší jednotkovou cenu lze docílit
1559 hromadnou objednávkou na větší počet přenášených telefonních čísel). Pokud by tedy účastník
1560 zůstal u jednoho operátora přinejmenším 2 roky (na které operátoři často uzavírají smlouvy se
1561 závazkem), činila by výše měsíčního nákladu méně, než 9 Kč. Výše velkoobchodní platby za
1562 přenesení telefonního čísla ve fixní síti je ve výši cca 380 Kč, tedy necelých 16 Kč/měsíc při
1563 rozpočítání na dva roky. Náklady v této výši dle Úřadu nelze považovat za nepřiměřeně vysoké
1564 či zatěžující operátory do té míry, že by vytvářely významné překážky přechodu a tím ztěžovaly
1565 další rozvoj konkurence.

⁵⁴ V praxi tak např. všichni tři největší síťoví operátoři umožňují novým uživatelům přenést si stávající telefonní číslo do sítě zdarma. Společnost T-Mobile specificky po nových uživatelích předplacených karet Twist požaduje zaplacení ceny 300 Kč, o tuto částku však zároveň uživatelům navýší kredit pro čerpání služeb. Obdobně umožňuje přenos čísla zdarma např. MVNO Tesco Mobile, či MVNO společnosti ČEZ.

⁵⁵ U mobilních sítí např. Mitrantet si účtuje za přenos čísla jednorázový poplatek 300 Kč a operátor Aquamobil 200 Kč, případně může být cena rozdělena na cenu za příchod k danému MVNO a následně na cenu za uvolnění k přechodu (odchod) k jinému MVNO/MNO. Air Telecom si za přenesení čísla do své sítě účtuje cenu 332 Kč. V pevné síti např. RIO Media si účtuje za přenos čísla jednorázový poplatek 1 500 Kč. Alternativně se také může jednat třeba o formu volací jistiny, která je po určité době převedena na úhradu služeb (např. City mobil požaduje volací jistinu 300 Kč, která bude za 6 měsíců převedena na úhradu služeb).

⁵⁶ Viz § 55 odst. 1 Zákona.

1566 Úřad se dále zabýval tzv. zajatými uživateli (captive users), což je označení pro
1567 uživatele, kteří nemohou snadno přejít na jinou službu/síť z důvodů specifických rysů
1568 poskytovaných PSTN sítí nebo z jiných důvodů kteří zůstat na PSTN síti. S klesajícím počtem
1569 účastníků klasické PSTN (kteří mohou změnit technologii nebo poskytovatele a udělají to), tak
1570 existuje potenciální riziko, že zbývající zajatí uživatele budou čelit nepříznivým podmínkám
1571 (cena, kvalita, služby atd.) Avšak tam, kde jsou konkurenční tlaky dostatečně silné, tak aby trh
1572 vedl ke konkurenčnímu prostředí, měl by být trh schopen odolávat takovému zvyšování cen a
1573 to i s ohledem na uživatele, kteří zůstávají na PSTN sítích. Navíc investice do všech IP sítích
1574 umožňují provozovateli sítě zvýšit jeho efektivitu a rovněž poskytnout nákladově efektivnější
1575 služby svým koncovým uživatelům.

1576 **Závěr:** Na základě výše uvedeného vyhodnocení Úřad konstatuje, že na
1577 maloobchodním ani velkoobchodním trhu nenalezl takové překážky přechodu, které by
1578 znemožňovaly či výrazně ztěžovaly rozvoj konkurence na vymezeném trhu.

1579 **Potenciální konkurence**

1580 Při zkoumání potenciální konkurence se Úřad zaměřil v prvé řadě na to, zda subjekty,
1581 které nejsou v současné době přítomny na trhu (potenciální konkurence), mohou svým
1582 případným vstupem napomoci zvýšit dynamiku trhu v nadcházejícím období.

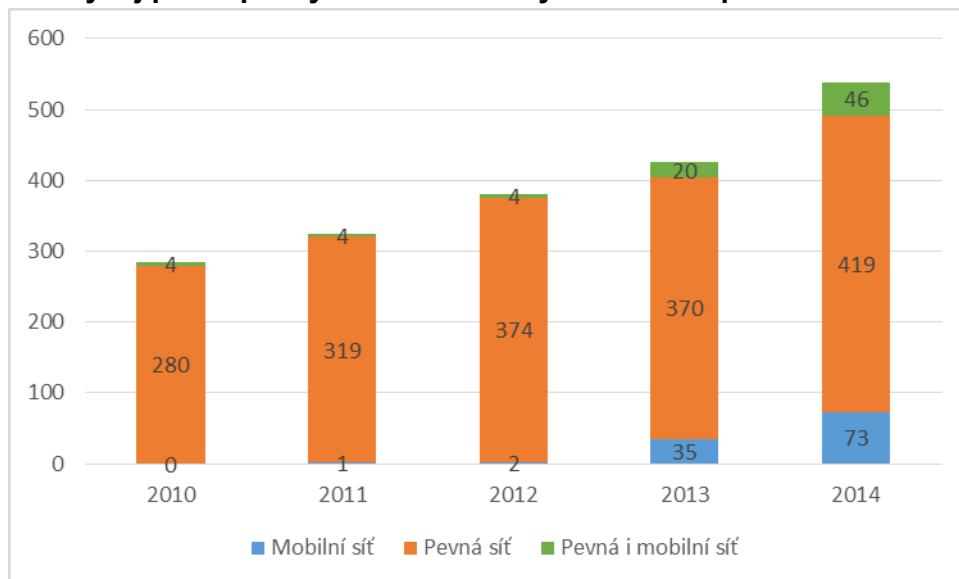
1583 Pro mobilní operátory jsou v současné době k dispozici volné kmitočty v pásmu
1584 1800 MHz, 2600 MHz a 3,7 GHz. Tyto kmitočty jsou technologicky neutrální, ale lze
1585 předpokládat, že nově vstupující subjekt na trh ve formě síťového operátora by však jen s nízkou
1586 mírou pravděpodobnosti budoval starší typ sítí, který by mu na maloobchodním trhu neumožnil
1587 poskytovat datové služby za stejných kvalitativních parametrů, jako operátorům nabízejícím
1588 služby pomocí LTE sítí

1589 Ovšem díky velkoobchodnímu trhu pro mobilní služby mohou vstupovat nové subjekty ve
1590 formě MVNO. Tito operátoři představují pozitivní rozšíření nabídky pro koncového účastníka na
1591 maloobchodním trhu.

1592 Jak již Úřad zmiňoval výše, v České republice není prostor pro budování další celoplošné
1593 infrastruktury pro pevné sítě. Ovšem alternativní operátoři budují lokální sítě v oblastech, kde je
1594 to ekonomicky rentabilní. Poskytovatelé, kteří nedisponují vlastní přístupovou sítí, mohou využít
1595 stejně jako MVNO velkoobchodní trh s regulovanými službami LLU a bitstreamu, případně
1596 velkoobchodní (neregulovanou) službou WLR.

1597 Jak ukazuje graf č. 12 počet subjektů, kteří poskytují služby v pevném místě a mobilních
1598 služby dlouhodobě, roste ve všech segmentech. Počet operátorů, kteří poskytují přístup jen
1599 v pevném místě, se zvýšil z 280 v roce 2010 na 419 v roce 2014. Poskytovatelů jen mobilních
1600 služeb je ke konci roku 2014 již 73. Subjektů, kteří poskytují přístup jak v pevném místě, tak
1601 v mobilní síti se zvýšil k 31. prosinci 2014 o 42 oproti stavu ke konci roku 2010, na 46. Celkově
1602 tedy ke konci roku 2014 působí na trhu 538 poskytovatelů hlasových služeb v pevném místě
1603 a mobilních hlasových služeb.

1604 **Graf č. 12: Vývoj počtu poskytovatelů hlasových služeb v pevném místě a mobilní síti**

1605
1606

Zdroj: ČTÚ (ESD)

1607 **Závěr:** Na základě výše zmíněného Úřad konstatuje, že lze i do budoucna očekávat
1608 rozvoj potenciální konkurence na maloobchodním i velkoobchodním trhu, a tedy směřování
1609 vymezeného velkoobchodního trhu k účinné hospodářské soutěži.

1610 **Závěr ke kritériu č. 2: Úřad konstatuje, že druhé kritérium není splněno a struktura**
1611 **vymezeného trhu směřuje v příslušném časovém období k účinné hospodářské soutěži.**
1612 **S ohledem na vývoj tržních podílů alternativních poskytovatelů, nízké náklady na**
1613 **přechod uživatelů, širokou dostupností balíčkových služeb, možnosti dalšího vstupu**
1614 **nových subjektů i vliv substitutů VoIP a mobilních služeb je nepravděpodobné, že**
1615 **jednotliví poskytovatelé by se mohli chovat nezávisle na svých konkurentech, stejně jak**
1616 **na spotřebitelích. Jak je však naznačeno již v úvodu vyhodnocování tohoto kritéria, jde**
1617 **v zásadě o hodnocení nad rámec testu tří kritérií, neboť druhé kritérium by mělo být**
1618 **hodnoceno za podmínky naplnění prvního kritéria.**

1619 **3.3 Kritérium č. 3 – Uplatňování hospodářské soutěže samo o sobě dostatečně neřeší** 1620 **dotčené(á) selhání trhu**

1621 Smyslem třetího kritéria je posoudit, zda na trhu, splňujícím první dvě kritéria, nelze
1622 dosáhnout nápravy (tj. účinné hospodářské soutěže) mírnější cestou prostředky soutěžního
1623 práva. Protože však Úřad již na základě hodnocení prvních dvou kritérií předpokládá rozvoj
1624 vymezeného trhu směrem k účinné hospodářské soutěži, rigorózní hodnocení třetího kritéria
1625 není možné. Úřad tak opět jen pro úplnost v níže uvedeném textu rozvádí možnosti soutěžního
1626 práva a jeho schopnost zasáhnout na vymezeném trhu ve prospěch rozvoje účinné
1627 hospodářské soutěže.

1628 Obecně platí, že soutěžní úřad, v podmínkách České republiky Úřad pro ochranu
1629 hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), může na základě relevantní legislativy přijmout
1630 všechna nezbytná opatření vůči podniku, který zneužívá své dominantní postavení tak, aby bylo
1631 protiprávní jednání ukončeno a hospodářská soutěž obnovena.

1632 Z hlediska ochrany hospodářské soutěže je ÚOHS oprávněn zasáhnout především proti
1633 praktikám narušujícím hospodářskou soutěž. K narušení soutěže může dojít zejména zneužitím
1634 dominantního postavení, spojením soutěžitelů nebo uzavřením zakázaných dohod.

1635 V případě možného narušení hospodářské soutěže provádí ÚOHS tzv. sektorová šetření
1636 na daném relevantním trhu (který může být vymezen rozdílně od vymezení relevantního trhu
1637 Úřadem pro účely regulace ex-ante). Zjistí-li ÚOHS možné porušení zákona, zahajuje správní
1638 řízení a rovněž má pravomoc k uložení nápravného opatření k obnovení hospodářské soutěže,
1639 případně i k uložení pokuty, a to až do výše deseti procent z čistého obratu soutěžitele za
1640 předchozí ukončené účetní období. V případech možného ovlivnění obchodu mezi členskými
1641 státy EU je ÚOHS povinen spolupracovat s Komisí.

1642 ÚOHS rovněž může provést ekonomické a ekonometrické analýzy ve věcech zneužití
1643 dominantního postavení, fúzí nebo zakázaných dohod.

1644 Intervence podle práva hospodářské soutěže tedy předpokládá, že ke zneužití
1645 dominantního postavení mohlo dojít nebo již došlo. Na základě soutěžního práva však nelze
1646 předem ukládat povinnosti nebo pravidla, která by vedla k odstranění potenciálních problémů
1647 s omezováním hospodářské soutěže na trhu.

1648 Sektorově specifická regulace ex ante je navržena tak, aby na jejím základě bylo možno
1649 zmírnit nebo eliminovat případné problémy s omezováním hospodářské soutěže na relevantním
1650 trhu.

1651 Na základě vyhodnocení zejména prvního kritéria dospěl Úřad k závěru, že na
1652 vymezeném trhu neexistují významné a trvalé překážky vstupu na trh a struktura vymezeného
1653 trhu směřuje v příslušném časovém období k účinné hospodářské soutěži. Za rozhodující Úřad
1654 považuje pokračující substituci fixních služeb mobilními službami, poskytovanými od roku 2013
1655 nově i ze strany MVNO, možnost využívat pro přístup k VTS za účelem využívání VDTS
1656 širokopásmové připojení prostřednictvím výše uvedených technologií a také v omezené míře
1657 vliv OTT aplikací.

1658 Současná a v předchozích kritériích vyhodnocená situace a její předpokládaný vývoj
1659 vedou Úřad k závěru, že potenciální tržní selhání nejsou v současné době identifikována, nelze
1660 je však zcela vyloučit. Pokud by k ojedinělému tržnímu selhání došlo, bude vyžadovat spíše
1661 konkrétní zásah proti dotčenému subjektu. Na základě očekávaného vývoje trhu
1662 (maloobchodního i velkoobchodního) směrem k účinné hospodářské soutěži nepovažuje Úřad
1663 za oprávněné a účelné stanovovat na vymezeném trhu specifickou sektorovou regulaci ex ante.
1664 V tomto kontextu lze tedy považovat právo v oblasti hospodářské soutěže za dostatečné, aby
1665 případná tržní selhání vyřešilo.

1666 Úřad tak má za to, že v současných tržních podmínkách a s přihlédnutím k predikci
1667 budoucích tržních podmínek není oprávněn k uplatnění regulace ex ante na vymezeném trhu.
1668 Právo hospodářské soutěže lze považovat za dostačující pro řešení případných tržních selhání
1669 i bez uložení regulace ex ante.

1670 **Závěr ke kritériu č. 3: Úřad konstatuje, že třetí kritérium nebylo splněno. Vzhledem**
1671 **k vlastnostem trhu popsaných výše, je nepravděpodobné, že by se v budoucnu jakýkoliv**
1672 **provozovatel mohl chovat nezávisle na svých konkurentech a zákaznících. Pokud k tomu**

1673 dojde, uplatňování práva hospodářské soutěže samo o sobě postačuje k řešení
1674 případných selhání trhu. Jak je však naznačeno již v úvodu vyhodnocování tohoto
1675 kritéria, jde v zásadě o hodnocení nad rámec testu tří kritérií, neboť třetí kritérium by mělo
1676 být hodnoceno za podmínek naplnění prvních dvou kritérií.

1677 4. Shrnutí závěrů provedeného testu tří kritérií

1678 Úřad analyzoval, že na trhu vymezeném jako velkoobchodní trh původu (originace)
1679 volání ve veřejné telefonní síti v pevném místě neexistují vysoké a trvalé překážky vstupu
1680 a trh tak směřuje k účinné hospodářské soutěži i bez zásahu Úřadu. Nadto i struktura
1681 trhu svědčí o směřování k rozvoji trvalé hospodářské soutěže a uplatňování práva
1682 hospodářské soutěže samo o sobě dostatečně řeší případná selhání trhu.

1683 Kritéria testu nepovažuje Úřad za kumulativně splněná a vymezený velkoobchodní
1684 relevantní trh - původ volání (originace) ve veřejné telefonní síti v pevném místě nepovažuje za
1685 relevantní, na kterých je Úřad oprávněn uplatnit regulaci ex ante.

1686 Na základě výše uvedeného rozhodla Rada Úřadu, že velkoobchodní trh původu
1687 (originace) volání ve veřejné telefonní síti v pevném místě není v podmínkách České
1688 republiky trhem relevantním, na němž lze uplatnit regulaci ex ante.

1689 Závěrem Úřad dodává, že trh průběžně monitoruje a jeho vývoj vyhodnocuje. V případě, že by
1690 došlo k zásadní změně směřování vývoje trhu v neprospěch rozvoje hospodářské soutěže, je
1691 Úřad oprávněn přistoupit k vymezení trhu, za účelem zjištění, zda se jedná o trh relevantní, na
1692 němž lze uplatnit regulaci ex-ante a k provedení nové analýzy trhu. Úřad v této souvislosti
1693 konstatuje, že, kromě přímé regulace ex ante, rovněž disponuje pravomocí stálého dohledu nad
1694 smluvními vztahy uzavíranými na velkoobchodní úrovni trhu. Podle Zákona jsou subjekty
1695 povinny předávat Úřadu kopie uzavřených velkoobchodních smluv o přístupu, nebo smluv
1696 o propojení sítí, včetně příloh. Stejná povinnost platí i pro předávání jejich změn a dodatků. Úřad
1697 je také oprávněn v souladu s ustanovením § 80 odst. 6 Zákona vstoupit z vlastního podnětu
1698 nebo z podnětu kterékoliv dotčené strany do jednání podnikatelů o smlouvě o přístupu nebo
1699 o smlouvě o propojení sítí a ke sporné části návrhu smlouvy nebo k důvodům odmítnutí vydat
1700 stanovisko. Úřad rovněž podrobuje průběžnému vyhodnocení všeobecné podmínky
1701 poskytování maloobchodních služeb. Povinností subjektů poskytujících komerčně služby
1702 elektronických komunikací je kromě jejich registrace u Úřadu i povinnost předkládat
1703 v pravidelných intervalech informace v rámci sběru dat. Úřad tak má k dispozici další nástroje
1704 pro včasnost eventuálního zásahu při řešení tržních selhání, respektive eliminaci jejich možného
1705 vzniku.

1706 *****

1707 **Část D – Konzultace s ÚOHS**

1708 **Část E – Vypořádání připomínek**

1709 **Část F – Připomínky Evropské komise k oznámení návrhu opatření**

1710
1711
1712
1713

za Radu Českého telekomunikačního úřadu:
Ing. Mgr. Jaromír Novák
předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu